

Eindverslag inspraak en vooroverleg Voorontwerp bestemmingsplan 'Willemspolder, fase 1'

Datum: 12 januari 2022

Eindverslag inspraakprocedure en vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro met betrekking tot het voorontwerp bestemmingsplan 'Willemspolder, fase 1'.

1. Aanleiding

Het (voorontwerp)bestemmingsplan 'Willemspolder, fase 1' biedt het planologisch kader om na ontgronding van de Willemspolder fase 1, het gebied te herinrichten met op hoofdlijnen de volgende onderdelen:

- Waterrijk natuurgebied met extensieve recreatie;
- vestigen en realiseren van een duurzame watergebonden bedrijvigheid in de vorm van een bouwgrondstoffencentrum, op de locatie van de voormalige steenfabriek¹;
- realiseren van een drijvend zonneveld.

2. Procedure

Met betrekking tot het voorontwerp van het bestemmingsplan 'Willemspolder, fase 1' heeft inspraak plaatsgevonden overeenkomstig de "Participatie- en inspraakverordening Neder-Betuwe 2015".

Het voorontwerp heeft van 18 februari tot en met 17 maart 2021 ter inzage gelegen bij het Omgevingsloket van het gemeentehuis en was tegelijkertijd raadpleegbaar via de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl.

De terinzagelegging is bekendgemaakt in de Staatscourant en Hét Gemeentenieuws van 17 februari 2021 en op de gemeentelijke website, waarbij eenieder in de gelegenheid is gesteld mondeling of schriftelijk zijn/haar inspraakreactie over het voorontwerp kenbaar te maken.

3. Inspraakreacties en ontvankelijkheid

Van de mogelijkheid tot het kenbaar maken van een schriftelijke inspraakreactie is gebruik gemaakt door:

- A. Reactie 1: inwoner (z/21/074277/149865)
- B. Reactie 2: inwoner (z/21/074277/150283)
- C. Reactie 3 en 3a: 7 inwoners (z/21/074277/150282 en z/21/074277/150788)
- D. Reactie 4: inwoner (z/21/074277/150284)
- E. Reactie 5: inwoner (z/21/074277/150389)
- F. Reactie 6: inwoner (z/21/074277/150450)
- G. Reactie 7: Koninklijk BLN-Schutevaer (z/21/074277/150503)

Er is één reactie ingediend, maar later weer ingetrokken. Deze reactie is niet opgenomen in dit eindverslag.

3.1 Ontvankelijkheid

De inspraakreacties zijn binnen de gestelde termijn ingediend bij de gemeente. Alle reacties zijn daarmee ontvankelijk.

Reactie 8 heeft betrekking op het MER. Het MER heeft evenwel niet ter inzage gelegen. Voor zover de reactie betrekking heeft op het MER, zullen wij hierop in deze inspraaknota, nader ingaan.

3.2 Inhoudelijke behandeling inspraakreactie

Van de inspraakreacties is hierna een samenvatting opgenomen en een reactie daarop van het college van burgemeester en wethouders.

---

¹ Naar aanleiding van de inspraakreacties is met de initiatiefnemer afgestemd om de bedrijfsbestemming uit het bestemmingsplan te halen. Hiervoor in de plaats zal een tijdelijke omgevingsvergunning worden aangevraagd.

Na aanleiding van de inspraakreacties is met de initiatiefnemer afgesproken om de bedrijfsbestemming in zijn geheel uit het bestemmingsplan te halen. Voor de bedrijfsbestemming zijn een tijdelijk omgevingsvergunning en een tijdelijke milieuvergunning voor 5 jaar aangevraagd. Op basis van monitoring en evaluatie wordt besloten of de tijdelijke bedrijfsbestemming omgezet wordt in een permanente bestemming.

A. Reactie 1: inwoner

De initiatiefnemer geeft aan alle gronden in het plangebied Willemspolder fase 1 in eigendom te hebben of op deze gronden rechten te kunnen doen gelden. Dit is niet juist. De gemeente wordt verzocht te wachten met het verlenen van haar medewerking aan dit plan totdat initiatiefnemer alle gronden daadwerkelijk in eigendom heeft en/of op de testerende gronden rechten kan doen gelden.

Reactie van het college op de inspraakreactie

De initiatiefnemer heeft bijna het hele plangebied in eigendom. Voor de realisatie van het plan moet nog één perceel in eigendom verworven worden. Hierover zijn door initiatiefnemer principeafspraken gemaakt met de eigenaar. De realisatie van het bestemmingsplan 'Willemspolder, fase 1' op het betreffende perceel zal pas na verwerving van het eigendom plaatsvinden. Voor de vaststelling van het bestemmingsplan, zullen deze gronden zijn verworven, of zullen met de grondeigenaar definitieve afspraken zijn gemaakt over de uitvoering van het bestemmingsplan.

B. Reactie 2: inwoner

1. Het plan, zoals voorgesteld, zal een grote invloed hebben op de naburige agrarische percelen. De gebruikswaarde van deze percelen zal danig verminderen. Door het ontwikkelen van zogenaamde nieuwe natuur zal de flora en fauna in de omgeving veranderen. Zo zal het aantal ganzen toenemen hetgeen gevolgen heeft voor de gewassen op de nabijgelegen agrarische percelen.
2. Het verleggen van de zomerdijk heeft gevolgen voor de hydrologische aspecten in het overblijvende deel van de Willemspolder. De zomerdijk is in de vorige eeuw in noordelijke richting verplaatst. De nieuw aangelegde zomerdijk bleek 'zo lek te zijn als een mandje' (citaat van een medewerker van WSRL). De kwel die dit deel van de zomerdijk veroorzaakt heeft gevolgen voor andere percelen in de Willemspolder.
3. Een deel van de huidige bezoekers menen dat nu al bijna alles is toegestaan in de Willemspolder. Er vinden veel stortingen van afval plaats en andere illegale activiteiten. Controle op het beheer van de ruimte rondom de Spijkerse plas is er nauwelijks.
4. Samengevat. Het voorgestelde plan heeft niet de instemming van insprekers, omdat het negatieve gevolgen heeft voor de gebruikswaarden van de percelen van insprekers door invloeden van hydrologie, ecologie, flora, fauna, ontsluiting en aantrekkingskracht voor dubieuze bezoekers. In het voorontwerp bestemmingsplan en de MER wordt hier niet of nauwelijks bij stilgestaan. Het lijkt ons juist deze aspecten mee te nemen in het bestemmingsplan en de MER. Indien er vindt door dit plan de gebruikswaarde van zijn percelen in en in de omgeving van de Willemspolder niet mag verminderen.

Reactie van het college op de inspraakreactie

1. Door het plan zal het bestaande agrarische gebruik worden gewijzigd naar Water en Natuur. De delen buiten het plangebied blijven een agrarische bestemming en functie behouden. Natuurontwikkeling in de uiterwaarden van de Waal is een wenselijke ontwikkeling op basis van het overheidsbeleid, zoals Natura 2000, Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Kaderrichtlijn Water. Natuurlijke verspreiding van flora en fauna door deze gebieden zijn gewenste effecten, ten gunste van de biodiversiteit. Voor een toename van ganzen hoeft op basis van daarvoor uitgevoerde onderzoeken (zie plantoelichting paragraaf 3.2.3) niet te worden gevreesd. Op langere termijn wordt

eerder stabilisatie of een lichte afname van de populatie voorzien. Het agrarisch gebruik van naburige agrarische percelen kan ongewijzigd voortgang vinden.

2. De nieuwe zomerkade wordt volgens de voorwaarden van Waterschap Rivierenland (WSRL) aangelegd en beschermt de resterende agrarische percelen in het overige deel van de Willemspolder minimaal op gelijkwaardige wijze zoals in de huidige situatie het geval is. Hydrologische effecten zijn daarom voor deze agrarische percelen niet aan de orde. Overigens dient voor deze ontwikkeling ook een watervergunning te worden verleend waarbij Rijkswaterstaat de rivierkundige effecten van de ontwikkeling zal beoordelen en het Waterschap Rivierenland de effecten op de waterkering en het grondwater. De effecten van de waterkering(en) zijn beschreven in het MER (paragraaf 5.2.3 MER en bijlage 6) en de aanvulling op het MER (paragraaf 2.8 en bijlage 2).
3. Deze inspraakreactie ziet niet op de planontwikkeling maar op het huidige gebruik van de polder. Illegale stortingen zijn uiteraard ongewenst en hierop zal preventief opgetreden moeten worden. In een beheerplan voor Willemspolder fase 1 zijn nadere afspraken gemaakt over beheer en toezicht.
4. Zie onze overwegingen onder 1-3.

C.1 Reactie 3: zeven inwoners IJzendoorn

Het plan roept veel vragen op en leidt bij bewoners tot bezorgdheid. N.a.v. een gesprek met de gemeente concluderen insprekers dat het plan solistisch door Dekker is opgesteld. Gelet op de omvang van het plan dient deze reactie te worden beschouwd als een pro-forma inspraakreactie en zal op een later moment meer inhoudelijk op het plan worden ingegaan.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Nadat de voor het plan opgestelde onderbouwing en bijbehorende omgevingsonderzoeken en MER door ons en de ODR is beoordeeld, staat het college, in beginsel, niet negatief tegenover de plannen. Tevens is het plan met de provincie afgestemd. Gelet hierop hebben wij besloten om het plan als voorontwerp te publiceren, zodat wij ook het maatschappelijk draagvlak goed kunnen beoordelen. In het navolgende gaan wij op de inhoudelijke zienswijzen van insprekers in.

C.2 Reactie 3: zeven inwoners IJzendoorn

1. Initiatiefnemer wil al 40 jaar een inrichting voor de op-, overslag en bewerking van zand en grind bij IJzendoorn beginnen voor de centrale verwerking van ruwe grondstoffen. Momenteel verwerkt initiatiefnemer het opgebaggerde materiaal ter plaatse van zijn zandwinning in een drijvende installatie tot industriezand. Van daaruit gaat het product rechtstreeks naar de klant of naar een van zijn op- en overslag locaties in Nederland en België. Bij de beoogde centrale verwerking wordt het opgebaggerde materiaal uit binnen- en buitenland naar IJzendoorn gebracht om daar te worden verwerkt. Het gaat daarbij om een heel grote hoeveelheden: 730 schepers per jaar, 20 keer zo veel als de 37 schepen die op jaarbasis uit de ontzanding Willemspolder fase 1 vetrekken.

Reactie van het college op de inspraakreactie

De correcte hoeveelheden af te voeren materiaal en de daaraan gekoppelde transportbewegingen zijn weergegeven in paragraaf 2.3.2 van de aanvulling op het MER. Op basis van een productiecapaciteit van 1.000.000 ton industriezand per jaar en een gemiddeld laadvermogen van 2.500 ton per schip is sprake van 400 schepen per jaar voor de afvoer van industriezand.

2. Daarmee verschuiven de lasten van winning in binnen- en buitenland naar IJzendoorn, zonder dat daar compensatie tegenover staat. Immers de 'lusten' in de vorm van natuur- en landschapsontwikkeling landen elders. De herrie is voor IJzendoorn. Het referentieniveau voor geluid is bij IJzendoorn erg laag (minder dan 40 dB(A)). Nog wel, want die zeldzame en onbetaalbare kwaliteit dreigt ons nu voorgoed te worden

afgepakt. Waarom werkt de gemeente mee aan dit plan dat de milieuoverlast van zand- en grindwinning in binnen- en buitenland bij IJzendoorn legt. Het is toch veel redelijker als deze winlocaties in ruil voor nieuwe natuur of andere herontwikkeling de bijbehorende herrie dragen.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Zoals eerder in deze reactie nota is aangegeven, is de bedrijfsbestemming uit het bestemmingsplan gehaald. Voor activiteiten op het bedrijfsterrein Binnenwaard zijn een tijdelijke omgevingsvergunning en milieuvergunning aangevraagd.

3. Ook worden er grote vraagtekens geplaatst bij de noodzaak van deze ontwikkeling op de Binnenwaard. Ten eerste bewijst initiatiefnemer al 40 jaar dat hij ook zonder een centrale verwerkingsinrichting bij IJzendoorn 'goed boert'. Ten tweede hoort zo'n grote industriële ontwikkeling ten behoeve van het landelijke bouwgrondstoffenvoorziening thuis op een goot bovenregionaal industrieterrein en niet in een natuurgebied

Reactie van het college op de inspraakreactie

Zoals eerder in deze reactie nota is aangegeven, is de bedrijfsbestemming uit het bestemmingsplan gehaald. Voor activiteiten op het bedrijfsterrein Binnenwaard is/wordt een tijdelijke omgevingsvergunning en milieuvergunning aangevraagd.

4. Initiatiefnemer kent de weerstand tegen zijn plannen, maar heeft in het verleden aanbiedingen voor alternatieve locaties afgeslagen. De vorige drie pogingen om een dergelijk bedrijf te beginnen zijn gestrand omdat de beoogde functiewijziging niet paste binnen het beleid en regelgeving.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Deze reactie heeft geen betrekking op de voorgenomen herinrichting.

5. Ditmaal zit de ontwikkeling van de Binnenwaard tot bouwgrondstoffencentrum verpakt in de herontwikkeling van de Willemspolder. Het 'mooie eindplaatje' na 10 jaar ontzanden wordt voor het voetlicht gebracht, de mogelijke pijnpunten blijven onderbelicht. Er is zelfs een beeld ontstaan dat de activiteiten op de Binnenwaard tijdelijk zijn. Juichverhalen in de pers over fluisterstille winapparaten doen de rest. De beoogde verwerkingsinstallatie Yvonne is met een bronsterkte van 113-116 dB(A) beslist niet fluisterstil, maar een grote lawaaimaker.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Zoals eerder in deze reactie nota is aangegeven, is de bedrijfsbestemming uit het bestemmingsplan gehaald. Voor activiteiten op het bedrijfsterrein Binnenwaard is/wordt een tijdelijke omgevingsvergunning en milieuvergunning aangevraagd. Het beoordelen van het geluidsrapport maakt onderdeel uit van de vergunningsprocedure.

6. De Binnenwaard moet niet alleen ruimte bieden aan het bouwgrondstoffencentrum. Onder het mom van startende bedrijvigheid lijkt de initiatiefnemer daar permanent een bunkerstation voor schepen te willen vestigen. De te tanken brandstof bevat waterstof, die ter plaatst geproduceerd wordt met 'groene stroom'. Daarvoor wordt een zonneveld van 6 ha in de 'natuurplas' aangelegd en zijn er nog 2 windmolens gewenst. Het bunkerstation kan mogelijk uitgroeien tot een Brzo-inrichting (Besluit risico's zware ongevallen).

Reactie van het college op de inspraakreactie

Zoals eerder in deze reactie nota is aangegeven, is de bedrijfsbestemming uit het bestemmingsplan gehaald. Voor activiteiten op het bedrijfsterrein Binnenwaard zijn een tijdelijke omgevingsvergunning en milieuvergunning aangevraagd. Dit geldt ook voor de startende bedrijvigheid.

7. Daarnaast moet het bestemmingsplan de ontgronding van een deel van de Willemspolder mogelijk maken. Deze ontgronding gaat gepaard met de nodige overlast voor de bevolking. Naast herrie en stof, is het gebied gedurende 10 jaar minder toegankelijk voor wandelen, zwemmen, vissen, vogels kijken etc. De Waardweg verdwijnt en tijdens het uitdiepen van de oostelijke ontgrondingsplas lopen woningen aan de Waalbandijk en het Zondagsstraatje een reëel risico op scheurvorming. Daar staan enige natuurwinst, recreatieve voorzieningen en een waterstandsaling van slechts 1 cm tegenover. Deze ontgronding draagt dan ook vooral bij aan de doelen van initiatiefnemer: bouwgrondstoffenwinning en energieopwekking voor de productie van waterstof.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Zoals in de toelichting van het bestemmingsplan is aangegeven wordt het project (Willemspolder, fase 1) gefaseerd uitgevoerd, waardoor het materieel voor het ontgronden en het herinrichten zich als het ware als een 'treintje' door het gebied verplaatsen. Als een deel is ontgrond en heringericht, wordt zo spoedig mogelijk daarna ook de eindinrichting aangebracht. Het plangebied wordt derhalve gefaseerd ingericht en (weer) opengesteld voor het publiek. Alleen gebiedsdelen die voor de bedrijfsvoering vanuit veiligheidsoverwegingen afgesloten moeten worden zijn niet toegankelijk. Daardoor neemt de toegankelijkheid voor het publiek ook tijdens de realisatiefase toe ten opzichte van de huidige situatie. Opgemerkt wordt dat de opwekking van duurzame energie ook tegemoet komen aan maatschappelijke doelstellingen.

8. We hebben het voorontwerp bestemmingsplan, de toelichting op het plan en een aantal MERrapporten bestudeerd. Onze belangrijkste bevindingen zijn
- De oppervlakte bedrijfsbestemming van de Binnenwaard blijft niet gelijk, zoals initiatiefnemer beweerd, maar neemt met 2ha toe. Twee hectare met bestemming water hoort bij de bedrijfsbestemming te worden gesteld. De totale oppervlakte bedrijfsbestemming bedraagt daarom circa 12 ha.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Zoals eerder in deze reactie nota is aangegeven, is de bedrijfsbestemming uit het bestemmingsplan gehaald. Voor activiteiten op het bedrijfsterrein Binnenwaard is/wordt een tijdelijke omgevingsvergunning en milieuvergunning aangevraagd.

- De beoogde activiteiten vallen in een hogere milieucategorie dan de huidige toegestane baksteenfabricage. Bovendien zijn ze geluidzoneringsplichtig. Het bunkertation voor waterstof kan uitgroeien tot een Brzo-inrichting. Hierdoor is er sprake van een relevante functiewijziging. Gelet hierop en de toename van de oppervlakte bedrijfsbestemming is er sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Zoals eerder in deze reactie nota is aangegeven, is de bedrijfsbestemming uit het bestemmingsplan gehaald. Voor activiteiten op het bedrijfsterrein Binnenwaard zijn een tijdelijke omgevingsvergunning en milieuvergunning aangevraagd. Het beoordelen van de milieucategorie en overige effecten van de ontwikkeling op de omgeving wordt meegenomen bij deze vergunningsprocedures.

- Het plan voldoet niet aan beleid en regelgeving.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Zie onderstaande reactie bij 'beleid en regelgeving'

- Het geluidsonderzoek vertoont gebreken.

Reactie van het college op de inspraakreactie
Zie onderstaande reactie bij 'geluidsonderzoek'

9. Het plan maakt naast natuurontwikkeling en recreatie als resultante van een 10 jaar durende ontgronding ook de permanente ontwikkeling van een industrieterrein met bijbehorende zonnepark mogelijk. Uitbreiding met nog 2 windmolens ligt daarbij in het verschiet. Het gaat om de herontwikkeling van een steenfabrieksterrein dat al veertig jaar niet meer in gebruik is. Het terrein ligt te midden van natuur: het Natura2000-gebied Rijntakken, het Gelders natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone. Daarbij past geen herbestemming die leidt tot een vergroting van de bedrijfsoppervlakte en een functieverzwaring. Dat was tot nu toe ook altijd het beleid van de gemeente.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Zoals eerder al is aangegeven, is de bedrijfsbestemming uit het bestemmingsplan gehaald. Voor activiteiten op het bedrijfsterrein Binnenwaard zijn een tijdelijke omgevingsvergunning en milieuvergunning aangevraagd. Het beoordelen van de milieucategorie maakt onderdeel uit van de vergunningprocedure.

In het MER en de bijbehorende onderzoeken is het realiseren van 2 windmolens meegenomen, omdat dit een specifieke wens is van de initiatiefnemer. Het realiseren van windmolens op deze plaats past niet in het vigerende klimaatbeleid van de gemeente en is daarom ook niet opgenomen in het (voorontwerp)bestemmingsplan.

10. Hoewel initiatiefnemer beweert dat de bedrijfsoppervlakte gelijk blijft en er geen sprake is van functieverzwaring, maken wij voldoende aannemelijk dat dit niet klopt. Gevraagd wordt om het plan in deze vorm niet verder in procedure te brengen.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Het bestemmingsplan wordt aangepast. De bedrijfsbestemming is uit het bestemmingsplan gehaald. Voor activiteiten op het bedrijfsterrein Binnenwaard zijn een tijdelijke omgevingsvergunning en milieuvergunning aangevraagd.

Bijlagen:

Het plan – Bouwgrondstoffencentrum

Volgens artikel 3 Bedrijf in het voorontwerp bestemmingsplan zijn de gronden op de Binnenwaarden bestemd voor winning, bewerking, toepassing, opslag en overslag en het transport over water van bouwgrondstoffen en bijbehorende voorzieningen, De drijvende klasseerinstallaties zijn uitsluitend toegestaan ter plaatst van de aanduiding klasseerinstallatie. Opslag van bouwgrondstoffen kan plaatsvinden op het land en in onderwaterdepots. Buitensopslag op land is uitsluitend toegestaan ter plaats van de aanduiding depot. De hoogte van buitensopslag van bouwgrondstoffen bedraagt maximaal 12 meter.

11. Onduidelijkheid over plaats en omvang van de activiteiten. Het plan en de bijbehorende onderzoeksrapporten geven weinig duidelijkheid over de omvang van de activiteiten. Een representatieve bedrijfssituatie wordt niet beschreven. In het geluidrapport en onderzoek naar luchtkwaliteit wordt ervan uitgegaan dat er bij het bouwgrondstoffencentrum 730 schepen per jaar aankomen. Dat is 20 x zo veel als de 37 schepen die op jaarbasis uit de ontzanding Willemspolder fase 1 vertrekken. Het bouwgrondstoffencentrum wordt de centrale verwerkingsplek voor alle ontgrondingen van de initiatiefnemer in binnen- en buitenland. Uit de antwoorden van de initiatiefnemer op de vragen tijdens de informatieavond blijkt dat bouwgrondstoffen worden aangevoerd van buiten het gebied en dat dit een ongesorteerd mengsel van zand en grind kan zijn dat met een drijvende installatie in de haven wordt bewerkt tot

industriezand. Om welke hoeveelheden het gaat, wordt niet duidelijk. Evenmin is duidelijk of de klasseerinstallatie ingezet gaat worden om materiaal van concullega's te verwerken. Geen gekke gedachte omdat in het project Geertjesgolf bij Druten initiatiefnemer ook zand klasseert voor andere bedrijven binnen het consortium Nederland. Hiermee zou alle milieuhinder van diverse zandwinnings bij IJzendoorn terechtkomen.

Reactie van het college op de inspraakreactie

De bedrijfsbestemming maakt geen onderdeel (meer) uit van het bestemmingsplan. De beoordeling van de gewenste activiteiten worden meegenomen bij de vergunningsprocedures.

12. Over de bestemming "Bedrijf" hebben we de volgende vragen:

- De gronden met enkelbestemming bedrijf (artikel 3, paarse kleur) hebben op de kaart als functieaanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - 1'. Deze aanduiding wordt nergens verklaard. Wat betekent dit?

Reactie van het college op de inspraakreactie

Deze aanduiding is per abuis op de verbeelding van het voorontwerpbestemmingsplan opgenomen. Zoals eerder is aangegeven komt de gehele bedrijfsbestemming te vervallen en dus ook de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf-1'.

- De gronden met de bestemming bedrijf zijn ook bestemd voor **winning en toepassing** van bouwgrondstoffen. Wat wordt hiermee bedoeld? Er worden ter plaatse toch geen grondstoffen gewonnen of toegepast?

Reactie van het college op de inspraakreactie

De bestemming bedrijf is uit het bestemmingsplan gehaald.

- Voor de opslag op land is een bepaalde locatie aangewezen. Voor de onderwateropslag niet. Op welke locaties mogen onderwaterdepots worden aangelegd? Het plan is daar niet duidelijk over.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Onderwateropslag wordt uitsluitend toegestaan binnen de bestemming Bedrijf. Depots onder water zijn opgenomen in de bestemmingsomschrijving onder 3.1.1.a. Per abuis is onderwateropslag niet genoemd in artikel 3.1.b., zodat duidelijk is dat opslag onder water uitsluitend is toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - klasseerinstallatie'. Nu de bedrijfsbestemming komt te vervallen, komt ook artikel 3 Bedrijf te vervallen. Er is geen aanleiding meer om op dit punt het bestemmingsplan aan te passen.

- Zijn er meerdere klasseerinstallaties toegestaan. In artikel 3 onder b. staat immers dat drijvende **klasseerinstallaties** alleen zijn toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf -klasseerinstallatie'.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Er is slechts 1 klasseerinstallatie in het plangebied toegestaan. Een drijvende klasseerinstallatie is samengesteld uit meerdere onderdelen met verschillende bewerkingstechnieken. Omdat het gaat om drijvende en dus mobiele installaties kunnen gelijkwaardige klasseerinstallaties worden ingezet. Nu de bedrijfsbestemming komt te vervallen, komt ook artikel 3 Bedrijf te vervallen. Er is geen aanleiding meer om op dit punt het bestemmingsplan aan te passen.

- Hoe zit het met een vaste klasseerinstallatie. Is die overal op de paarse vlek toegestaan?

Reactie van het college op de inspraakreactie

Het voorontwerpbestemmingsplan maakt de inzet van een drijvende klasseerinstallatie in de haven mogelijk. Een vaste klasseerinstallatie is niet toegestaan. Het in te zetten materieel wordt in de omgevingsvergunning milieu nader geregeld.

Nu de bedrijfsbestemming (paarse vlek) komt te vervallen, komt ook artikel 3 Bedrijf te vervallen.

- Het bestemmingsplan bepaalt niet dat alleen klasseerinstallatie Yvonne ter plaatse is toegestaan. Is dit te regelen in het bestemmingsplan?

Reactie van het college op de inspraakreactie

Omdat het gaat om drijvende en dus mobiele installaties, kunnen gelijkwaardige klasseerinstallaties worden ingezet. Het in te zetten materieel wordt in de omgevingsvergunning milieu nader geregeld.

- Wij denken dat dit niet te regelen is in het bestemmingsplan. Dit betekent dat er ook andere klasseerinstallaties kunnen worden ingezet. Initiatiefnemer beschikt over diverse klasseerinstallaties. De geluidzone in het voorliggende plan is berekend op basis van de Yvonne, maar had eigenlijk gebaseerd moeten worden op de 'worst-case' klasseerinstallatie die daar mogelijk zou kunnen komen te liggen.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Alleen klasseerinstallaties met minimaal gelijkwaardige milieueffecten kunnen worden ingezet. Het in te zetten materieel wordt in de omgevingsvergunning milieu nader geregeld.

- In Bijlage 13 bij het MER staat dat er 2 schepen per dag naar de Binnenwaard komen. Dit gaat 7 dagen per week door. In de weekenden wordt er niet gewerkt. Wij kunnen ons niet voorstellen dat deze schepen een paar dagen gaan liggen wachten om te kunnen laden of te lossen. Wij vermoeden daarom dat zeker het lossen buiten werktijden gewoon doorgaat. Volgens de toelichting is er in de haven ruimte voor twee schepen. In het weekend arriveren vier schepen, waar moeten die blijven?

Reactie van het college op de inspraakreactie

De bedrijfstijden voor de werkzaamheden zijn tussen 7.00 uur en 19.00 uur. Dit zal ook worden vastgelegd in de omgevingsvergunning milieu. Buiten deze bedrijfstijden worden geen schepen geladen of gelost. Er wordt niet gewerkt op zondag. Naast de klasseerinstallatie is er ruimte voor maximaal twee schepen binnen de haven. Andere schepen zullen buiten het plangebied een aanlegplaats moeten zoeken, bijvoorbeeld in een reguliere overnachtingshaven. In de logistieke planning wordt hiermee zoveel als mogelijk rekening gehouden.

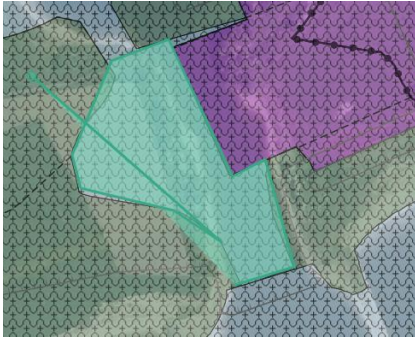
In de aanvulling op het MER is het effect van schepen onderzocht die voor 07.00 uur aankomen of na 19.00 uur vertrekken. Dit heeft geen hoger geluidniveau dan 28 dB(A) in de avond- en nachtperiode tot gevolg.

- We zien nergens dat de plassen na uitvoering van de ontgronding worden afgesloten voor scheepvaart. Dat is naar onze mening wel nodig.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Indien de doorvaart naar de plassen (hoofdgeul) niet meer noodzakelijk is voor de afvoer van bouwgrondstoffen kan deze worden afgesloten. Het bestemmingsplan is echter niet het aangewezen instrument om dit te regelen.

13. Bedrijfsoppervlakte nieuwe situatie neemt met ca. 2 ha toe. In de toelichting op het voorontwerp (blz. 34) lezen we: *De nieuwe bestemming 'Bedrijf' een iets andere vormgeving bij een gelijke oppervlakte en bestaat uit een landgedeelte (droog bedrijfsterrein) en een haven (nat bedrijfsterrein). De oppervlakte van de gronden met bestemming Baksteenfabriek bedraagt ca. 9.8 ha.*

Het plandeel grenzend aan de westzijde van de bedrijfsbestemming heeft de bestemming water gekregen (lichtblauwe vlak). Het is volgens artikel 6 Water bestemd voor: waterpartijen, watergangen en andere voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding. Behoud, herstel en/of ontwikkeling van natuurlijke en landschappelijke waarden, als natuurgebied en extensief dagrecreatief medegebruik. Naar onze mening maakt dit plandeel onderdeel uit van het bedrijf. Immers de schepen varen hier in en uit. Dat past niet binnen de bestemming Water. Een deel van het gebied is in de huidige situatie land, maar wordt afgegraven, tot een diepte van meer dan 20 m. Voor schepen is zo'n diepte niet nodig. Wij vermoeden dat hier ook onderwateropslag gepland is. Het lichtblauwe oppervlak dient daarom in analogie met de bestemming van de overnachtingshavens, een bedrijfsbestemming te krijgen. Het gaat om een oppervlakte van ca. 2 ha. Ook de bedrijfsbestemming ter plaatse van het kantoor hoort bij de bedrijfsbestemming geteld te worden. Dit betekent dat de oppervlakte met bedrijfsbestemming in totaal ca. 12 ha bedraagt. Ook het 6 ha grote zonneveld behoort tot de inrichting te worden gerekend.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Zoals eerder in deze reactie nota is aangegeven, is de bedrijfsbestemming uit het bestemmingsplan gehaald. Voor activiteiten op het bedrijfsterrein Binnenwaard zijn een tijdelijke omgevingsvergunning en milieuvergunning aangevraagd. De oppervlakte bedrijfsbestemming wordt meegenomen bij de vergunningprocedure.

14. Activiteiten Binnenwaard hebben grotere milieubelasting dan steenfabriek. In het voorontwerp bestemmingsplan is een geluidzone om de Binnenwaard opgenomen. Voor het geluidonderzoek wordt in de toelichting bij het plan verwezen naar bijlage 13 bij het MER. In deze bijlage lezen we op blz. 34: *De haven met 'Bouwgrondstoffen-HUB' is een inrichting waar zand, grond, grind of steen gebroken, gemalen, gezeefd of gedroogd kan worden (categorie 11.3.k. van het Besluit omgevingsrecht). Op basis van de systematiek van de Wet geluidhinder is er dan sprake van een geluidzonerings. Dit betekent dat de gewenste installatie een grote lawaaimaker is.*

Op blz. 23 van de Toelichting bij het voorontwerp lezen we: *De maximaal van toepassing zijn de milieucategorie voor de bestemming 'Bedrijf' binnen het plangebied is 4.2 op basis van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'. De richtafstand tussen de inrichting en milieugevoelige functies betreft 300 m. Binnen 300 m van de bedrijfsbestemming zijn geen woningen of andere milieugevoelige functies gelegen.* Initiatiefnemer geeft niet aan op welke SBI-code deze milieucategorie is gebaseerd. Wij zijn van mening dat initiatiefnemer hier uitgaat van een onjuiste milieucategorie. Omdat er ook zand, grind en steen gebroken kan worden, hoort de activiteit te vallen onder steenbrekerijen (SBI-code 0812(2)). Volgens de Richtafstandenlijst tabel 1 (behorend bij Bedrijven en milieuzonering VNG) een milieucategorie 5.2, met een richtafstand tot gevoelige functies van 700 m en een geluidzoneplicht. De beoogde activiteiten hebben een grotere milieubelasting dan de huidige toegestane activiteiten., waardoor er sprake is van een relevante functiewijziging.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Zoals eerder in deze reactie nota is aangegeven, is de bedrijfsbestemming uit het bestemmingsplan gehaald. Voor activiteiten op het bedrijfsterrein Binnenwaard zijn een

tijdelijke omgevingsvergunning en milieuvergunning aangevraagd. Het beoordelen van de milieucategorie maakt onderdeel uit van de vergunningprocedure.

Het plan - Startende bedrijvigheid / bunkerstation voor waterstof

15. Naast het bouwgrondstoffencentrum is startende bedrijvigheid (in de vorm van experimenten) toegestaan, die bijdraagt aan duurzame ontwikkeling, energieopwekking en innovatieve ontwikkelingen. Voor de energieopwekking mag een drijvend zonnepark van 6 ha worden aangelegd. Initiatiefnemer wil eigenlijk ook nog 2 windmolens op het terrein plaatsen, maar deze zijn door de gemeente uit het plan gehaald. We hebben een aantal vragen over de startende bedrijvigheid:

- Op welke locaties is de startende bedrijvigheid toegestaan? Startende bedrijven lijken zich nu overal op het terrein te kunnen vestigen.

Reactie van het college op de inspraakreactie

De bedrijfsbestemming inclusief startende bedrijvigheid wordt uit het bestemmingsplan gehaald. In de vergunningprocedure worden de bedrijfsactiviteiten meegenomen.

- Wat valt er allemaal onder startende bedrijvigheid in de vorm van experimenten? Betekent experiment dat de experimenteerbepalingen uit Crisis en herstellwet op deze bedrijvigheid van toepassing is? Het bestemmingsplan biedt hierover geen duidelijkheid.

Reactie van het college op de inspraakreactie

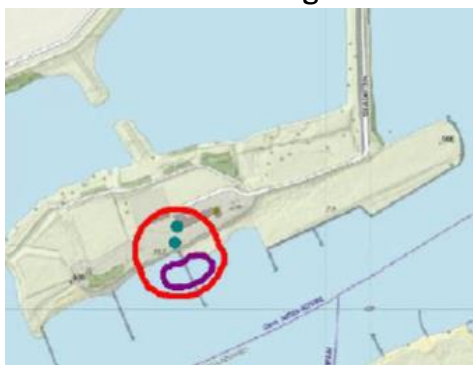
De bedrijfsbestemming inclusief startende bedrijvigheid wordt uit het bestemmingsplan gehaald.

- Houdt het begrip startend in dat bedrijvigheid tijdelijk is of kan het ook permanent worden? In dat geval is er geen ruimte meer voor experimenten. Het bestemmingsplan zou startende bedrijven daarom slechts voor een beperkte periode mogen toestaan en er zouden ook milieugrenzen aan gesteld moeten worden (zie onder 4).

Reactie van het college op de inspraakreactie

De bedrijfsbestemming inclusief startende bedrijvigheid wordt uit het bestemmingsplan gehaald.

Op blz. 12 van de Toelichting wordt gesproken over ruimte voor duurzame startups (waterstofproductie en opslag in vloeibaar medium / pilotlocatie voor drijvende zonnepanelen voor offshore toepassingen/ aquathermie). Het extern veiligheidsrisico van zo'n startup op het bedrijfsterrein is onderzocht (Toelichting blz. 25). Het gaat om een bedrijf voor de productie, opslag (vloeibaar/ lage druk) en overslag van waterstof als duurzame brandstof voor de scheepvaart. Bijlage 16 bij het MER bevat het onderzoek naar de externe veiligheid.

- Kennelijk heeft initiatiefnemer concrete plannen om een waterstofbunkerstation voor schepen te beginnen. Onduidelijk is wat de omvang van de activiteit wordt. Hoeveel schepen, hoeveel waterstof? Het is duidelijk niet de bedoeling dat het een tijdelijk experiment is. Anders ga je geen 6 ha zonnepanelen aanleggen en bestaat er geen behoefte aan nog 2 windmolens voor energieopwekking. Het bedrijf kan volgens het onderzoek uitgroeien tot een Brzo inrichting. Is het echt de bedoeling van de gemeente dat hier onder het mom van een experiment een permanent bunkerstation voor schepen komt? En zo ja, waarom wordt dit dan niet expliciet beschreven in het plan? Zie ook de opmerkingen onder Waterstof.

Reactie van het college op de inspraakreactie

De bedrijfsbestemming inclusief startende bedrijvigheid wordt uit het bestemmingsplan gehaald.

- Het bestemmingsplan voorziet niet in de productie van waterstof en/of in een waterstof-bunkerstation. Als dit wel wordt geregeld: waar ligt dan het tankstation?

Reactie van het college op de inspraakreactie

Zoals hierboven is aangegeven komt de bedrijfsbestemming te vervallen.

- Is artikel 12.4.1 zodanig opgesteld dat het hier uitsluitend opwekking van energie door middel van zonnepanelen mogelijk is? Of kan hier ook waterstofproductie onder worden verstaan?

Reactie van het college op de inspraakreactie

De aanduidingsomschrijving van artikel 12.4.1 maakt ter plaatse van de aanduiding 'Overige zone - zonneparken' de opwekking, opslag, transport en benutting van duurzame energie en bijbehorende voorzieningen mogelijk. Daaronder wordt niet de productie van waterstof verstaan.

Om enige twijfel hierover weg te nemen wordt het artikel aangepast zodat uitsluitend duurzame energie kan worden opgewerkt middels zonnepanelen.

Het plan - Ontgronding

16. Het voorontwerp bestemmingsplan is ook gericht op het planologisch mogelijk maken van de ontgronding van een deel van de Willemspolder. Deze ontgronding moet volgens de toelichting bijdragen aan:

- **Bouwgrondstoffenbehoefte:** de gewonnen grondstoffen zand, grind en klei dragen bij aan de bouwgrondstoffenvoorziening voor de bouwopgave om de nationale woningvoorraad en economie op peil te houden. Er wordt gesuggereerd dat de bouwgrondstoffenwinning duurzaam is en bijdraagt aan circulaire economie. Een gotspe, want bouwgrondstoffenwinning is verre van duurzaam en helemaal niet circulair. Het zijn eindige grondstoffen.
- **Hoogwaterveiligheid:** het project zorgt voor een waterstandsvaling van circa 1 cm bij hoogwater. Het volledige waterstand verlagend effect (circa 15 cm) kan in de volgende fase alsnog geactiveerd worden door het aanpassen van de Nieuweweg en realisatie van de volledige hoogwatergeul. Initiatiefnemer wacht hiermee totdat hoogwaterveiligheidsdoel van het Programma Integraal Rivier Management concreet is (over 2 jaar).
- **Natuurontwikkeling:** agrarisch gebruik wordt omgevormd naar natuur.
- **Landschap en recreatie:** hiervoor is een landschapsontwerp gemaakt.

De ontgronding van de Willemspolder gaat gepaard met de nodige overlast voor de bevolking. Naast herrie en stof, is het gebied minder toegankelijk voor wandelen, zwemmen, vissen, vogels kijken etc. De Waardweg verdwijnt en tijdens het uitdiepen van de oostelijke ontgrondingsplas lopen woningen aan de Waalbandijk en het Zondagestraatje een reëel risico op scheurvorming. Bodemdaling kan in droge perioden namelijk niet geheel worden uitgesloten, zo leert de geologische analyse (bijlage 5 bij MER). Ook een beverburcht moet het veld ruimen en er wordt een zonneveld van 6 ha in de 'natuurplas' aangelegd. Daar staan enige natuurwinst, recreatieve voorzieningen en een waterstandsvaling van slechts 1 cm tegenover. Wel wordt een potentiële waterstandsvaling van 15 cm in het vooruitzicht gesteld. Deze kan pas bereikt worden na voltooiing van Willemspolder fase 2 (in 2050) en het afgraven van de Nieuwe weg tot 0 cm-NAP. De initiatiefnemer zegt welwillend tegenover deze verlaging te staan. Wij vragen ons af waarom de welwillende initiatiefnemer dan niet start met het verlagen van de Nieuwe weg. Dat levert minder overlast en meer waterstandsvaling op dan 10 jaar ontgronden. Wij komen dan ook tot de conclusie dat de ontgronding vooral bijdraagt aan het verdienmodel

van initiatiefnemer: bouwgrondstoffenwinning en energieopwekking voor de productie van waterstof.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Het bestemmingsplan maakt een integrale gebiedsontwikkeling mogelijk op basis van het voorkeursalternatief. Dit is een harmonieus inrichtingsplan dat is gebaseerd op de 5 maatschappelijke doelstellingen voor het plangebied, waarbij de winning van bouwgrondstoffen inderdaad een primair doel is. Initiatiefnemer maakt in het MER inzichtelijk welke mogelijkheden er zijn om het basisplan verder te verbeteren op basis van deze doelstellingen en welke milieueffecten daarmee gepaard gaan. Op dit moment zijn verregaande rivierverruimende maatregelen niet opportuun op basis van het overheidsbeleid. Overleg met Rijkswaterstaat wijst uit dat daar in deze fase ook geen vergunning voor kan worden verkregen.

Beleid en regelgeving – Structuurvisie Neder-Betuwe

17. Hoe serieus toetsing van het voorontwerp bestemmingsplan aan de structuurvisie heeft plaatsgevonden, wordt niet duidelijk uit de toelichting. Op blz. 17 wordt ingegaan op de in de structuurvisie geschetste ontwikkelingsrichting voor de uiterwaarden: waterveiligheid, natuur en landschapsbeleving. Het plan Willemspolder fase 1 sluit hier volgens de toelichting bij aan door de overwegend agrarisch gebruikte uiterwaarden te veranderen in een waterrijk natuurgebied, waar nieuwe extensieve recreatiemogelijkheden gecreëerd worden en wordt bijgedragen aan de klimaatadaptatie met oog voor cultuurhistorie en vergezichten. Uit de toelichting op het voorontwerp bestemmingsplan blijkt niet dat er een gemeentelijke toets op het plan heeft plaatsgevonden en wat daarvan de bevindingen zijn. Op blz. 17 staat alleen dat *In overleg met de betrokken ambtenaren is vastgesteld dat de eerste versie van de in ontwikkeling zijnde Omgevingsvisie geen beperkingen geeft voor de ontwikkeling.* De toetsing aan de Structuurvisie, zoals beschreven in de toelichting, heeft alleen betrekking op de herinrichting van de Willemspolder na de ontzanding. Een toetsing van de permanente vestiging van het bouwgrondstoffencentrum aan de Structuurvisie ontbreekt. Deze ontwikkeling behoort te worden getoetst aan het gemeentelijk beleid over werklocaties. Op blz. 49 van de Structuurvisie staat een richtinggevende uitspraak over bedrijvigheid in de uiterwaarden: *De uiterwaarden bieden evenals in de huidige situatie ruimte aan natuur, landbouw en extensieve recreatie en in beginsel niet aan woningbouw. Woningbouw is slechts incidenteel, in een bijzondere vorm aanwezig. De aanwezige bedrijfseconomische functies worden gerespecteerd, nieuwe functies of functiewijziging vinden niet plaats.* Op blz. 52 staan richtinggevende uitspraken over werken, waaronder: *(Sub)regionale bedrijven, zonder lokale binding, hebben een plek gevonden op het bedrijventerrein Medel of op een subregionaal bedrijventerrein. Vaak zal het gaan om categorie 4 bedrijven en hoger, zoals vermeld in de VNG-brochure.* Wij constateren dat de ontwikkeling van het bouwgrondstoffencentrum niet past binnen het gemeentelijk beleid voor werklocaties.

Reactie van het college op de inspraakreactie

De structuurvisie Neder-Betuwe geeft de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid aan. De door insprekers aangehaalde uitspraken kunnen dan ook niet zonder die context worden geïnterpreteerd. Ten aanzien van het onderdeel Werken wordt opgemerkt dat de bedrijfsbestemming uit het bestemmingsplan wordt gehaald, waardoor het niet meer nodig is om te toetsen aan de structuurvisie. De tekst met betrekking tot de Omgevingsvisie wordt aangepast, omdat de tekst is gebaseerd op een eerste versie en inmiddels is een ontwerp-Omgevingsvisie gereed.

Beleid en regelgeving – Omgevingsverordening Gelderland

De Omgevingsverordening Gelderland bevat een aantal instructieregels voor bestemmingsplannen. Niet aan alle instructieregels is voldaan.

18. Kadegebonden bedrijvigheid of niet? Op blz. 10 verwijst initiatiefnemer naar art. 2.11 van de Omgevingsverordening Gelderland als reden om de Binnenwaard om te vormen tot een bouwgrondstoffencentrum. Dit artikel bepaalt dat een bestemmingsplan bedrijfskavels die door een kade zijn ontsloten alleen bestemd voor bedrijvigheid die voor goederenoverslag of productieactiviteiten afhankelijk is van een vestigingslocatie direct aan vaarwater met een eigen kade of in de directe nabijheid van een openbare kade. Maar valt de Binnenwaard wel onder deze regel? Volgens de Omgevingsverordening is een kadegebonden bedrijventerrein gedefinieerd als: een terrein met een of meerdere bedrijven met minstens één openbare laad-of loskade langs voor binnenvaartschepen toegankelijk vaarwater. De bestaande kade is erg klein en niet openbaar toegankelijk. Bovendien gaat de initiatiefnemer deze kade niet gebruiken, maar legt een nieuwe haven aan, deels in Natura 2000-gebied en GNN. Ook schrijft de Omgevingsverordening niet voor dat het hergebruik grootschaliger moet zijn dan het huidige toegestane gebruik van de steenfabriek.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Aangezien de bedrijfsbestemming in het bestemmingsplan komt te vervallen, is het niet meer nodig dat dit onderdeel wordt getoetst aan de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland.

19. Ontwikkeling Binnenwaard is niet getoetst aan Regionaal programma werklocaties. Zoals we onder 'ladder voor duurzame verstedelijking' al aantoonde, hebben we te maken met een uitbreiding van de het bedrijventerrein, zowel in omvang als in aard. Artikel 2.10 van de Omgevingsverordening Gelderland bepaalt dat een bestemmingsplan een uitbreiding van een bestaand bedrijventerrein alleen mogelijk maakt als deze ontwikkeling past binnen het vigerende Regionaal programma werklocaties. Vooruitlopend op de eerstvolgende actualisatie van het Regionaal programma kan de ontwikkeling onder de volgende voorwaarden toch mogelijk zijn:

- er wordt voldaan aan de eisen van de Ladder voor duurzame verstedelijking;
- er heeft aantoonbaar regionale afstemming plaatsgevonden over deze ontwikkeling, en
- Gedeputeerde Staten stemmen in met deze ontwikkeling.

Volgens de toelichting geldt deze bepaling ook als bedrijvigheid met een gemengde bestemming mogelijk wordt gemaakt. Wij constateren dat het plan niet is getoetst aan het Regionaal programma werklocaties.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Aangezien de bedrijfsbestemming in het bestemmingsplan komt te vervallen, is het niet meer nodig dat dit onderdeel wordt getoetst aan het Regionaal programma werklocaties.

3. Ontwikkeling Binnenwaard past niet in buitengebied

De Binnenwaard ligt in het buitengebied. Volgens artikel 2.12 van de Omgevingsverordening Gelderland maakt een bestemmingsplan geen vestiging mogelijk in het buitengebied van vormen van bedrijvigheid die naar huidige planologische inzichten wat betreft de ruimtelijke aanvaardbaarheid thuishoren op een bedrijventerrein. In afwijking hiervan is nieuwvestiging toch mogelijk als: sprake is van functieverandering, of het vigerende Regionaal programma werklocaties hierover afspraken bevat. Volgens de toelichting verstaat de provincie onder functieverandering een ontwikkeling die leidt tot hergebruik van bestaande bebouwing, zorgt voor een kwaliteitsverbetering in het gebied en daar qua aard, schaal en functie past. Gelet op de omvang en de herrie is bovendien geen sprake van kwaliteitsverbetering in het gebied.

Het past hier qua aard schaal niet. Het is voor bovenregionaal gebruik: spul dat in binnen- en buitenland wordt gewonnen, wordt bij IJzendoorn verwerkt. En er is ook nog sprake van de opwekking van waterstof voor de scheepvaart. Zoiets hoort thuis op een groot industrieterrein.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Aangezien de bedrijfsbestemming in het bestemmingsplan komt te vervallen, is het niet meer nodig dat dit onderdeel wordt getoetst aan de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland.

Waterstof – experiment met waterstof

20. In de pers verschijnen de laatste tijd berichten dat initiatiefnemer samen met haar partners SolarDuck en Voyex (Overigens een B.V., waarvan de hoofdvestiging is gevestigd op Waalbandijk 1 te IJzendoorn KvK nr. 78738083. CEO: Wiard Leenders) voornemens is een proef op te zetten om aan te kunnen tonen dat waterstof opgeslagen kan worden in olie. In de proef wordt een drijvende zonne-eiland van 39 panelen aangesloten op een zogeheten electrolyzer die waterstof produceert. De waterstof wordt gekoppeld aan een olie-achtige vloeistof, een Liquid Organic Hydrogen Carrier (LOHC). Zo ontstaat ‘waterstofolie’, die getankt kan worden door schepen. Het voorgenomen bestemmingsplan moet ruimte bieden aan startende bedrijvigheid (in de vorm van experimenten) die bijdraagt aan duurzame ontwikkeling, energieopwekking en innovatieve ontwikkelingen. Maar initiatiefnemer wacht niet met experimenteren met waterstof totdat dit is geregeld in het bestemmingsplan. Uit de artikelen blijkt namelijk dat de proef in april start in de werkhaven van het bedrijf. Wij denken dat hiermee de overnachtingshaven ter hoogte van de werklocatie van Dekker wordt bedoeld. Dat betekent dat de proef gesitueerd wordt in de directe nabijheid van de dorpskern IJzendoorn, waar 1100 mensen wonen. Het gaat om een experiment waarbij waterstof wordt opgeslagen in olie. Onduidelijk is welke gevaren en welke overlast aan dit procedé kleven voor het dorp IJzendoorn. Ook is ons niet gebleken dat hiervoor al vergunningen zijn aangevraagd of afgegeven. Het produceren en opslaan van waterstof, het bewerken van waterstof en het bunkeren van waterstof zijn vergunningplichtige activiteiten. Het kan niet zo zijn dat dit traject onder het mom van een proef wordt overgeslagen.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Deze reactie heeft geen betrekking op het voorliggende bestemmingsplan. De locatie waar naar verwezen wordt, de overnachtingshaven in IJzendoorn, ligt buiten het plangebied. Ter informatie: een proefneming met de productie van waterstof en de opslag daarvan in een vloeibaar medium wordt door initiatiefnemer pas uitgevoerd na het verkrijgen van de daarvoor noodzakelijke vergunningen en toestemmingen.

Waterstof – experiment met waterstof

21. Wij vermoeden dat het experiment in de werkhaven er op gericht is om kennis op te doen voor het bunkerstation dat initiatiefnemer op de bedrijfsbestemming wil beginnen. Het bunkerstation voor het tanken van waterstof op de Binnenwaard is dan ook niet bedoeld als experimenteel startend bedrijf, maar als een permanente activiteit. Dat blijkt ook uit bijlage 16 bij het MER, dat een indicatieve beoordeling naar de externe veiligheid van waterstof bevat. Hierin lezen we dat initiatiefnemer zich bij de realisatie van de inrichting zal houden aan de richtlijnen die gesteld zijn in de PGS 35. Dit baart ons grote zorgen, want PGS 35 is geschreven (overigens nog in concept) voor waterstofinstallaties voor het afleveren van waterstof aan voertuigen en werktuigen. Expliciet is namelijk vermeld dat de PGS 35 niet van toepassing is op:

- de productie van waterstof;
- het afleveren van waterstof aan vaartuigen;

- het afleveren aan bufferopslagen.

Waterstofgas is veertien keer lichter dan lucht en geurloos. Het kleine molecuul dringt bijna overal doorheen. Er is weinig energie nodig om het te ontsteken: de wrijving van kledingstukken kan hiervoor al voldoende zijn. Het is licht ontvlambaar en kan explosies veroorzaken. Een complicatie is dat mensen een waterstofbrand niet goed kunnen signaleren. Waterstof geeft een kleurloze, nauwelijks zichtbare vlam en vrijwel geen warmtestraling. Hierdoor wordt het effectief bestrijden van een waterstofbrand ernstig bemoeilijkt. Het blussen van een waterstofbrand kan ongewenst zijn, omdat na blussing een explosieve gaswolk kan ontstaan die opnieuw kan ontsteken. Dit gevoegd bij het langsvaren of afmeren van schepen met gevaarlijke stoffen, kan tot gevaarlijke situaties leiden.

Er is nergens gekwantificeerd hoeveel waterstof initiatiefnemer wil gaan produceren. Als dat boven een bepaalde drempelwaarde uitkomt, moet het bedrijf worden aangemerkt als een Brzo-inrichting. De hoeveelheid te produceren waterstof is ook bepalend voor de energiebehoefte. Voor de productie van waterstof is veel elektriciteit nodig.

Initiatiefnemer wil dit opwekken met zonnepanelen. Wij vragen ons af of de 6 ha zonnepanelen voldoende zijn voor de ambities van initiatiefnemer. Wij vrezen dat de 2 windmolens die nu nog uit het plan gehaald zijn, later toch nodig blijken te zijn.

Bij de productie van waterstof komt veel warmte bij vrij. Daarom is in het productieproces dag en nacht koeling nodig. In verband met de koeling van de units is in het geluidmodel een puntbron opgenomen van 90 dB(A) met bedrijfstijd van 24 uur 7 dagen per week. Ook het aan- en afkoppelen van de te bunkeren schepen zorgt voor extra geluidsoverlast.

De vestiging van bunkerstation voor schepen in combinatie met de productie van waterstof zorgt voor een extra verzwaring van de activiteiten.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Deze reactie heeft geen betrekking op het voorliggende bestemmingsplan. Verder wordt verwezen naar de reactie onder punt 15.

Geluidsonderzoek

22. indieners van de reactie hebben een separate reactie ingediend met betrekking tot het geluidsonderzoek. Voor de reactie op dit punt wordt verwezen naar bijlage 1.

Samenvatting Commentaar

Het rapport is een niet geslaagde poging om in één rapport de milieu-effecten voor het MER en de informatie voor de vergunningaanvragen in het kader van de Ontgrondingenwet/ Waterwet/ Natuurbeschermingswetten te behandelen. Het rapport is daarmee slecht leesbaar geworden en de indeling is rommelig. Het rapport bevat heel veel vakjargon en is voor de gewone burger niet te doorgronden.

Reactie van het college op de inspraakreactie

De eisen vanuit wet- en regelgeving maken een bepaalde wetenschappelijke opbouw van de rapportage en het gebruik van bepaalde terminologie noodzakelijk. In het MER is een meer publieksvriendelijke weergaven van de resultaten gegeven. In de aanvulling op het MER is een uitgebreide nadere toelichting op de bedrijfsactiviteiten gegeven, onder meer naar aanleiding van voorgaande inspraakreacties.

De hoofdpunten van kritiek zijn:

- Geen onderbouwing van uitgangspunten zoals bronvermogens.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Ten behoeve van grondverzetmaterieel en schepen wordt gebruik gemaakt van algemeen aanvaarde kentallen voor de akoestische bronvermogens. Voor specifiek materieel, zoals de klasseerinstallatie is het akoestisch bronvermogen gebaseerd op metingen uit de praktijk, zoals is onderbouwd in de rapportage.

- Het te pas en te onpas suggereren dat met de elektrische aandrijving de geluidproblemen dewereld uit zijn.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Het akoestisch onderzoek brengt de feitelijk berekende geluidsbelasting in beeld.

- Opname van activiteiten die **niet** zijn voorzien in het bestemmingsplan (windmolens en productie, overslag en opslag van waterstof)

Reactie van het college op de inspraakreactie

Het akoestisch onderzoek brengt alle activiteiten van het voornemen in beeld. Windmolens en productie, overslag en opslag van waterstof maken geen onderdeel (meer) uit van het bestemmingsplan. In de aanvulling op het MER is de situatie zonder windmolens in beeld gebracht.

- Krampachtig vasthouden een te lage rekenhoogte; terwijl bij een MER het gaat om demilieu-effecten die los staan van de beoordeling voor vergunningen.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Het akoestisch onderzoek gaat uit van de in wet- en regelgeving voorgeschreven rekenhoogten.

- Geen informatie over de opbouw van model (afscherpende objecten, harde en zachte oppervlakken) mede omdat figuren nauwelijks leesbaar zijn.

Reactie van het college op de inspraakreactie

Het model is ons inziens opgebouwd volgens de in wet- en regelgeving voorgeschreven wijze en navolgbaar via de in de bijlagen opgenomen informatie.

- Niet geloofwaardige grillige contouren als gevolg van de lage rekenhoogte en (vermoedelijk) een verkeerd gekozen raster

Reactie van het college op de inspraakreactie

Het rapport geeft de contouren weer zoals het model deze berekent.

- Relatief heel veel aandacht aan de geluidssituatie in de huidige situatie zoals het geluid van het verkeer op de dijk (suggestie neem beoordeling op in bijlage)

Reactie van het college op de inspraakreactie

De referentiesituatie verdient een volwaardige plaats in de rapportage. Suggestie wordt niet overgenomen.

- De geluidproductie van de waterstofactiviteiten is niet onderbouwd; bovendien zijn deze activiteiten niet geïntegreerd in het rapport.

Reactie van het college op de inspraakreactie

De waterstofactiviteiten maken geen onderdeel (meer) uit van het bestemmingsplan.

- Onvoldoende onderbouwing van de bewering dat laagfrequent geluid geen hinder zal veroorzaken.

Reactie van het college op de inspraakreactie

De beschouwing van laagfrequent geluid is gebaseerd op de stand van de wetenschap op dit gebied en gaat mede uit van feitelijke metingen aan de bron.

- Onjuiste berekening van het effect van de mitigerende maatregelen

Reactie van het college op de inspraakreactie

Mitigerende maatregelen zijn in het model op de in wet- en regelgeving voorgeschreven wijze berekend.

- Mitigerende maatregelen zijn organisatorische maatregelen die niet te controleren zijn.

Reactie van het college op de inspraakreactie

De aanwezigheid van mitigerende maatregelen, zoals de aanwezigheid van een grondwal of een omkasting om een installatie, is in de praktijk te controleren en daarmee handhaafbaar.

- Onvoldoende onderbouwing van de voorgestelde grenswaarden

Reactie van het college op de inspraakreactie

De voorgestelde grenswaarden zijn onderbouwd op basis van de geldende wet- en regelgeving. In de procedure van de omgevingsvergunning dient hierover nog een nadere bestuurlijke afweging plaats te vinden.

C. Reactie 4: inwoner

1. Een eerste opmerkingen die wordt geplaatst het betrekking op het realiseren van 2 windmolens en een 6 ha zonnepanelenpark t.b.v. de transitie naar duurzame energie. In hoeverre zijn deze groene energie transities te rechtvaardigen in een natura 2000 gebied, een gebied waarin de ontwikkeling van natuur en biodiversiteit voorop staat? Beide doelstellingen zijn niet met elkaar te verenigen. Groene stroom is pas groen als die niet ten koste gaat van natuur. Is het niet een veel betere optie om de windmolens in te passen in de reeds bestaande locatie langs de Betuwelijn en snelweg A15? En de zonnepanelen inpassen ten oosten van het kantoor Dekker ter hoogte van de vluchthaven? Op deze manier wordt vraag en aanbod dichtbij elkaar gecombineerd.
2. Het doel natuurontwikkeling valt bij een tweede initiatief te betwijfelen. Namelijk bij het verdiepen van de bestaande plassen om de aanvoer van externe bouwstoffen mogelijk te maken en op te slaan. Door het verdiepen van de bestaande plassen om de aanvoer van externe bouwstoffen mogelijk te maken en op te slaan. Door het verdiepen van de plassen wordt de huidige flora en fauna in deze plassen beschadigd en ontstaan dieptes waarvan de leefbaarheid te betwijfelen valt.
3. Verder worden er vraagtekens gesteld of er in de plannen wel voldoende naar de omgevingseffecten is gekeken. Ten eerste ontstaan er veranderingen in de grondstromen voor de percelen in directe omgeving van het plangebied. Dit heeft een versnelde toename van kwelwater bij verhoogde waterstand tot gevolg. Zowel de stijging als daling hebben invloed op de mate van exploitatie van de percelen. Er is immers al de nodige nadelige ervaring met kwelwater rond de huidige reeds gerealiseerde ontzandingen.

4. In de plannen is beschreven dat er een nieuwe zomerkade aangelegd zal worden. Echter in de eerste jaren na aanleg zal deze kade nog een zekere mate van instabiliteit hebben. Een voorbeeld hiervan heeft zich voorgedaan bij het ontzanden van de bestaande plannen toen de zomerkader doorbrak in de winterperiode. Toen is gebleken dat verantwoordelijkheid achteraf voor deze doorbraak moeilijk is aan de wijzen. In het plan zijn onvoldoende aanknopingspunten dat men hier nu vooral wel voldoende bij stil heeft gestaan.
5. De Willemspolder heeft momenteel te maken met overlast van de overwinterende – en naar voedsel zoekende – ganzen. Wanneer grasland wordt omgezet naar natuurgebied of water zal het gemak waarmee de ganzen hun voedsel vinden dalen. Het aanbod daalt, het natuurgraad is minder voedzaam, heeft een lagere calorische waarde en naastgelegen graslanden worden interessanter. Op deze percelen zal het relatieve ganzen aantal stijgen waardoor de overlast en schade zal toenemen. Er zal wellicht een perceptie bestaan dat deze schade toch vergoed wordt vanuit het Faunafonds. Het Faunafonds rekent echter een methode waarbij een mate van benadering wordt gehanteerd en een deel onder eigen risico wordt geschaard. Wanneer de hoeveelheid ganzen relatief zal toenemen, stijgt de mate van afwijking en zal tevens het eigen risico toenemen. Dit soort gevolgen moet bekend, erkend en gecompenseerd worden door de initiatiefnemer.
6. Tenslotte wordt gepleit voor logica en continuïteit in de ontwikkeling van het toekomstig gebied van fase 1, naar 2 en tenslotte naar fase 3. Er wordt ook gesproken over het omdraaien van de laatste 2 fases. Echter denk ik dat dit niet ten goede komt aan de kwaliteit van de Willemspolder als geheel en de efficiëntie van de projecten die hieraan relateren.
7. Samengevat wordt de gemeente Neder-Betuwe gevraagd aandacht te schenken aan de gemaakte opmerkingen bij het plaatsen van windmolens en zonnepanelen en verdiepen huidige plassen, de Firma dekker de effecten op grondstromen, de zomerkade en naast gelegen agrarische gebieden breder uiteen te zetten en verder te onderbouwen. En commitment te geven op het waarborgen van de kwaliteit van de Willemspolder als 1 entiteit.

Reactie van het college op de inspraakreactie

1. Initiatiefnemer heeft de wens om twee windmolens in het plangebied te realiseren. In het MER is daarom ook onderzocht wat de effecten van windmolens zijn op de omgeving. In het (voorontwerp) zijn de windmolens niet meegenomen, omdat het realiseren van 2 windmolens in de uiterwaarden niet past in de recent geactualiseerde klimaatnota. In de klimaatnota is een zoekgebied opgenomen voor windmolens. Dit zoekgebied is langs de A15 en de Betuwelijn.
Er is onderzoek uitgevoerd naar de effecten van de drijvende zonnepalen op de flora en fauna. Hieruit is naar voren gekomen dat de drijvende zonnepanelen in zijn totaliteit bezien geen negatieve gevolgen heeft voor de flora en fauna.
2. De bestaande plassen zijn ontstaan door eerdere ontgroningen. De diepte van deze plassen zijn zodanig dat deze al te typeren zijn als diep water. Door het verder verdiepen van deze plassen wordt de aanwezige flora en fauna niet aangetast.
3. In het MER en de daarbij horende onderzoeken is onderzocht wat de gevolgen/effecten van de gewenste ontwikkeling zijn op de omgeving. Hierbij zijn verschillende aspecten onderzocht. Een van de onderzochte aspecten is de hydrologische effecten. Uit het onderzoek naar de geohydrologische invloed is gebleken dat er dat een beperkte geohydrologische invloed is op de omgeving. De verschillen tussen het basisalternatief en het voorkeursalternatief zijn zeer beperkt. Gelet op de vooroverlegreactie van Waterschap Rivierenland is sprake van aanvaardbare grondwatereffecten bij (extreem) hoogwater. In een extreem laagwatersituatie in de tijdelijke situatie worden in het kader van de te verlenen watervergunning mogelijk nog mitigerende maatregelen voorgeschreven. Het is niet noodzakelijk om hiervoor nadere bepalingen in het (ontwerp)bestemmingsplan op te nemen.

4. In het kader van het MER is er ook onderzoek uitgevoerd naar het verleggen van de zomerkade in het plangebied. De aanbevelingen uit dit onderzoek worden door initiatiefnemer overgenomen. Tevens is er een watervergunning nodig van het Waterschap Rivierenland. Zij zullen beoordelen wat de gevolgen zijn van het verleggen van de zomer kade m.b.t. de waterhuishouding. Indien nodig zal het waterschap in de watervergunning voorwaarden opnemen voor het verplaatsen (aanleggen) en instandhouding van de zomerkade.
5. De Willemspolder is op basis van de Omgevingsverordening van provincie Gelderland grotendeels aangewezen als ganzenrustgebied. In de huidige omgevingsverordening (vastgesteld op 31 maart 2021) heeft het ganzenrustgebied een eigen ruimtelijk kader (voor 31 maart 2021 was het onderdeel van GO). Er is onderzoek verricht naar de gevolgen voor de ganzen indien de Willemspolder fase 1 wordt ingericht als waterrijk natuurgebied. De achterliggende MER gaat uitgebreid in op ganzensoorten, aantallen en effecten op de populatie. Op basis van de voorgestelde plannen concluderen we dat er geen ganzenrustgebied verloren gaat, maar dat het karakter van het ganzenrustgebied verandert. Uit overleg met provincie Gelderland blijkt dat dit geen significant negatieve effecten oplevert voor het plangebied zelf of voor de omliggende percelen.
6. Het voorliggende bestemmingsplan is alleen voor Willemspolder fase 1. Initiatiefnemer heeft een gebiedsvisie Midden-Waal gemaakt waarbij Willemspolder fase 1 en 2 een aansluitend geheel vormen. Afhankelijk van o.a. de voortgang van de grondverwerving en de beleidsontwikkelingen kan gekozen worden voor Gouverneurspolder of Willemspolder fase 2 als opvolgende fase. Deze keuze wordt in de komende jaren gemaakt.
7. Hierboven staat aangegeven hoe met de gemaakte opmerkingen wordt opgegaan

D. Reactie 5: inwoner

1. Waterrijk natuurgebied met extensieve recreatie.
Fasering – Willemspolder fase 2 uitvoeren opvolgen aan Willemspolder fase 1 i.p.v. de trein om te gooien naar de Gouverneurspolder. Het beoogde ‘treintje’ waardoor het materieel voor het ontgronden en het herinrichten door het gebied verplaatst respecteren/aanhouden hierdoor ontstaat er een de westkant extensieve recreatie i.p.v. een open eindje. Dit komt tevens ten goede van de flora en fauna c.q. de verblijfplaats, de nestlocatie, de paarverblijven kortom het leefgebied van de aanwezige diersoorten en dus migratieplan.
Vestigen en realiseren van een duurzame watergebonden bedrijvigheid in de vorm van een bouwgrondstoffencentrum.
Bouwgrondstoffen
2. Bouwgrondstoffencentrum; een duurzame centrum voor ‘opslag & overslag’ van bouwgrondstoffen? Conflicteert dit niet enorm met de natuurdoelstelling? Het doel is grondstoffen winnen in ruil voor een waterrijk natuurgebied met nevengeul en kleine eilanden met ruimte voor hoogwater en natuurrecreatie.
3. Het duurzame centrum voor ‘opslag & overslag van bouwstoffen’ is qua begrenzing strijd met het bestemmingsplan, evenals de nieuwe invulling van de zogenoemde ‘duurzame watergebonden bedrijvigheid’.
4. Watergebonden bedrijfsbestemming c.q. een terminal met laad- en loskade faciliteiten voor ‘opslag & overslag’ van o.a. bouwstoffen, is reeds aanwezig op circa 10 km afstand ‘CTU op bedrijvenpark Medel’, direct liggend aan het Amsterdam-Rijnkanaal.
5. Door de haven & scheepsvaarmobiliteit ontstaan er dieptes in de wateren waarvan de leefbaarheid te betwijfelen valt omdat de huidige flora en fauna in deze wateren beschadigen.
6. Aansluitend op bovenstaande staat hoogstwaarschijnlijk de (her)ontwikkeling van een duurzame bouwgrondstoffencentrum ook volledig los van de bouwgrondstoffenwinning in het gebied.

Drijvend zonnepark

7. Is 6 ha zonnepanelen in lijn met de gemeentelijke Klimaatdoelstellingen? Op maximaal 5 km afstand wordt c. 8 ha zonnepanelenpark gerealiseerd, 'Zonneweide Spoorstraat in Echteld'. Op maximaal 6 km afstand wordt ca. 7,5 ha zonnepanelenpark gerealiseerd, Zonnepark Medel in Echteld'. Hoe is in de Willemspolder een drijvende zonneveld te verantwoorden?
8. Indien het doel van deze 6a zonnepanelen is 'bijdragen aan de energietransitie en de Regionale Energie Strategie, waarom wordt het zonneveld dan niet gefuseerd nabij de Betuwelijn/A15?
9. Of is het doel van het drijvend zonneveld – een Clean energy Hub, de scheepvaart te verduurzamen en dus een extra businessmodel i.p.v. gemeentelijke Klimaatdoelstellingen? 2 windmolens = 18.000 MWH en 6 ha zonnepark = 4.350 MWH. Indien er meegedacht wordt in dit 'businessmodel', hoe kunnen de lokale bewoners mee profiteren van deze opbrengst?
10. In er op een later moment de windmolens 'toch' inpasbaar zijn/worden, is het doel van de windmolens dan – ook een Clean Energy Hub o.i.d. als een extra businessmodel i.p.v. de gemeentelijke Klimaatdoelstellingen? Indien er meegedacht wordt in dit 'businessmodel', hoe wordt er omgegaan met het ziektebeeld van mens & dier (o.b.v. laagfrequentie geluid en trillingen) en waardedaling van huizen (30%), de geluidsoverlast (tot 2,5 km), de knipperlichten, de slagschaduw van de 135 meter hoge windmolen?
11. In hoeverre conflicteren deze 'duurzame ambities' in dit Natura 200 gebied en het Gelderse Natuurnetwerk (kwaliteitsverlies) en de Groene ontwikkelingszone c.q. het projectdoel? Een gebied waarin de ontwikkeling van natuur en biodiversiteit voorop staat, zijn deze 'duurzame ambities niet enorm in strijd met de natuur- en recreatiedoelstellingen en de zorgplicht voor een goed leefklimaat?
12. Laat de initiatiefnemer het doel van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling, 'grondstoffen winnen in ruil voor een waterrijk natuurgebied met nevengeulen en kleine eilanden met ruimte voor hoogwater en natuurrecreatie' respecteren en de overige 'businessmodellen', zoals een drijven zonnepark, windmolens, clean energy hub en een duurzame grondstoffencentrum op een locatie integreren waar het wel past. Verzicht wordt om het bestemmingsplan aan te passen conform de ingediende reactie.

Reactie van het college op de inspraakreactie

1. Het voorliggende bestemmingsplan is alleen voor Willemspolder fase 1. Afhankelijk van o.a. de voortgang van de grondverwerving en de beleidsontwikkelingen kan gekozen worden voor Gouverneurspolder of Willemspolder fase 2 als opvolgende fase. Deze keuze wordt in de komende jaren gemaakt.
2. Zoals eerder in deze reactie nota is aangegeven, wordt de bedrijfsbestemming uit het bestemmingsplan gehaald. Voor activiteiten op het bedrijfsterrein Binnenwaard zijn een tijdelijke omgevingsvergunning en milieuvergunning aangevraagd.
3. Zie reactie onder punt 2.
4. Zie reactie onder punt 2.
5. Zie reactie onder punt 2.
6. Zie reactie onder punt 2.
7. De locatie voor het zonnepark is in de Klimaatnota niet direct aangewezen als zoekgebied voor 'zon op land'. Echter in de klimaatnota is aangegeven dat 'zon op water' in principe overall is toegestaan mits:
  - ten hoogste 50% van het wateroppervlakte niet wordt bedekt met zonnepanelen;
  - de panelen zo plat mogelijk om het water komen te liggen;
  - de ecologische meerwaarde wordt gerealiseerd.

Het zonnepark voldoet aan bovenstaande voorwaarden.

Het primaire doel van dit zonnepark is om de gewenste bedrijfsactiviteiten te voorzien van groene stroom. Daarnaast kan de opgewekte energie worden benut voor duurzaamheidsdoelen, zoals de productie van duurzame brandstoffen voor de

scheepvaart. Overtollige energie kan op basis van een nader te ontwikkelen participatiemodel gedeeld worden met lokale bewoners. Nu er geen medewerking is voor de plaatsing van windmolens vervalt een groot deel van de duurzaam opgewekte energie voor participatie. De verwachte energieopbrengst van de zonnepanelen is 4.774 MWh. Het verbruik van het eigen materieel van Dekker is 2.130 MWh. Er resteert 2.644 MWh voor duurzame initiatieven en participatie van de omgeving in duurzame energie. De resterende hoeveelheid energie komt overeen met het verbruik van 881 huishoudens. In de situatie met windmolens zouden 6000 extra huishoudens kunnen participeren in de energieopbrengst (totaal: 6.881 huishoudens).

8. Zie reactie onder 7.
9. Het doel van het park is geen businessmodel op zich. Zie reactie onder 7.
10. In het bestemmingsplan wordt geen windmolens mogelijk gemaakt. Omdat dit wel een wens is van de initiatiefnemer zijn de windmolens meegenomen in de diverse onderzoeken en het MER. Indien er in de toekomst toch in de Willemspolder windmolens komen, dan wordt hiervoor een separate procedure gevoerd waarbij de daarvoor benodigde onderzoeken worden overlegd.
11. Op basis van het uitgevoerde MER is inzichtelijk gemaakt dat de duurzaamheidsdoelstellingen verenigbaar zijn met de overige doelstellingen voor het gebied zoals de natuurdoelstelling met inbegrip van de doelstellingen van Natura 2000, het Gelders natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone (provinciaal beleid). Wat er wel en niet kan in deze gebieden is vastgelegd in de provinciale Omgevingsvisie en Omgevingsverordening. De provincie Gelderland is nauw betrokken bij deze ontwikkeling. Ook heeft zij een formele vooroverlegreactie ingediend op dit punt die is verwerkt in het (ontwerp)bestemmingsplan. De provincie heeft aangegeven het realiseren van het gewenste plan niet in strijd is met hun beleid.
12. Zoals onder punt 3 is aangegeven wordt de bedrijfsbestemming uit het bestemmingsplan gehaald.

E. Reactie 6: inwoner

1. De handel in bouwgrondstoffen komen het bedrijf Dekker ten goede en leveren waardevolle producten voor bouwend Nederland. Het gevolg hiervan is dat er grote ruimtelijke ingrepen in het Rivierenlandschap staan te gebeuren over een traject van circa 25 km. De veranderingen worden gebracht met de gedachte dat ook de bewoners van dit gebied er een groot voordeel van gaan ondervinden. Dit wordt ernstig betwijfeld. En wel hierop: het rivierenlandschap kennen we als een open ruimte (buitendijks) met een wisselend spel van land en water, verhogingen (dijken) en verdiepingen (kolken en strangen). Deze dynamiek geeft voor veel in de natuur voorkomende diersoorten een natuurlijke leefruimte. Zeker een vogelweide gebied zou uitermate goed beschermd moeten worden. De weide vogels staan immers in heel Nederland onder druk. En hieruit blijkt dat dit dus niet alleen door agrariërs veroorzaakt wordt. Daarnaast kunnen we genieten van dieren in de wei (koeien, paarden, schapen). We ruiken de geur van vers gemaaid gras en hooiland, en we ruiken soms het water. In het binnendijkse Rivierenlandschap komen deze waarden steeds meer onder druk te staan, door woningbouw, uitgestrekte gebieden met bomenteelt, industrie terreinen met blokkendozen en ook de aanleg van zonnevelden. Kortom de rijkdom van het buitendijkse gebied wordt door de streekbewoners beperkter, een ander heeft het geldelijk gewin.
2. De bijdragen aan ruimte voor de rivier is zeer gering en nog niet door Rijkswaterstaat vereist. In de door initiatiefnemer gegeven informatie wordt gesproken over 1 cm extra waterberging bij zeer hoog water. Daarnaast is het nog niet duidelijk wat er gebeurd in de aan te leggen sleuven of nevengeulen bij de zeer lage waterstanden, zoals we die in de huidige zomers kennen. Deze zullen uitdrogen en het aanwezige bodemleven gaat verloren, de vissen en amfibieën gaan dood. Nu blijven de aanwezige kolken in de zomer nog redelijk vochtig, maar zelfs deze biotopen staan in de zeer ernstig onder druk. Alleen zeer diepe sleuven zullen voldoende water houden.

3. Initiatiefnemer gaat uit van geluidsarme en energiezuinige uitvoering van de werkzaamheden. Echter ook elektro-motoren kosten energie en produceren direct of indirect lawaai. Waar wordt deze energie geproduceerd, is het 6 ha grote drijvende zonne-park voldoende voor al deze acties? Hoeveel zwaar transport, aangevoerd materieel wat binnen het gebied plaats vindt, heeft geen diesel olie nodig?? Kortom, wat is de energie-, CO2- en stikstofbelasting van dit gehele proces? Of nemen we ook hier een voorschot op eventueel te behalen resultaat.
4. Toezicht. In de gepresenteerde plannen wordt gesproken over de mogelijkheid voor buitensport. Ook nu kun je wandelen fietsen, aan de Spijkerse plas zitten etc. Over dijken hollen, aan het Waalstrand recreëren etc. Het bouwen van een aantal speeltoestellen zal daar niet veel aan toe of af doen. Het klimmen in een boom is uitdagender dan een voorgekoekt klimrek. Maar wie ziet toe op vervuiling, depositie van allerlei afval, en niet minste belangrijke: persoonlijke veiligheid voor bezoekers? Initiatiefnemer heeft aangegeven dat zij dat niet doen, begrijpelijk, het is openbare ruimte. Nu is er nog een redelijk toezicht doordat agrariërs er met grote regelmaat komen en er jaarlijks vuilnis door de Waaljutter opgehaald wordt. In stadsparken is het duidelijk zichtbaar hoeveel vuil er door burgers achtergelaten wordt.
5. Naast deze genoemde zaken zijn er voor veel mensen nog de angst voor beschadiging van huizen, geluidsoverlast en verkeersdruk.
6. Uit bovenstaande komt naar voren dat het mateloos storend wordt ervaren dat een bedrijf een enorm plattelandsgebied in haar bezit heeft, de leegomgeving de komende 50 jaar onder druk gaat etten in een gebied waar de afgelopen decennia al veel gebeurd is (Betuwelijn, Medel, windmolens). Beloftes van grote bedrijven worden slechts zelden nagekomen en meestal tot geldelijk gewin van de eigenaar leiden.
7. Daar waar de vertegenwoordigers van initiatiefnemer spreken van intensieve landbouw in het buitendijkse gebied, weten ze eigenlijk niet waar ze over spreken. De grond is van november tot en maart het terrein voor de dieren in dat gebied. Daarnaast is er nog duidelijke hoogwater periode, waarin er voor niemand toegang is. Weidevogels worden beschermd, vossen hebben vrij spel, bevers laten al hun sporen na, dus hoezo wordt de natuurwaarde verbeterd? Wordt de kaart van licht groen naar donder groen en blauw gekleurd. Wie of wat wordt er beter van?? Misschien moet op deze vraag een duidelijk antwoord geformuleerd worden
8. Er wordt een beroep gedaan op het gevoel voor rentmeesterschap, onze samenleving leeft al van een zeer grote 'hypotheek' op de natuur.

Reactie van het college op de inspraakreactie

1. Het voorliggend bestemmingsplan heeft alleen betrekking op de ontwikkeling in de Willemspolder fase 1. In dit plangebied ligt geen weidevogel gebied. Het klopt dat het landschap zal veranderen. Bij de herinrichting is rekening gehouden met de aanwezige waarden. De nu agrarische gronden worden omgezet in (rivier)natuur waar extensieve recreatie mogelijk is. Deze natuur ontwikkeling heeft een positief effect op de soortenrijkdom in het gebied. Na de herinrichting kunt u blijven genieten van dieren in de uiterwaarden, omdat het natuurbeheer in hoofdzaak wordt uitgevoerd door middel van begrazing.
2. In het ontwerp van de hoofd- en nevengeulen in het gebied is er rekening mee gehouden dat deze ook bij laagwater water blijven voeren.
3. Er moet onderscheid gemaakt worden tussen de aanlegfase en de gebruiksfase. De aanlegfase is de periode dat het gebied ontgonnen worden en opnieuw wordt ingericht. Het klopt dat het grondverzetmaterieel nog steeds diesel verbruikt. Daarmee is in de uitgevoerde onderzoeken rekening gehouden. De verwachte energieopbrengst van de zonenpanelen is 4.774 MWh. Het verbruik van het eigen materieel van Dekker is 2.130 MWh. Er resteert 2.644 MWh voor duurzame initiatieven en participatie van de omgeving in duurzame energie. De resterende hoeveelheid energie komt overeen met

het verbruik van 881 huishoudens. In de situatie met windmolens zouden 6000 extra huishoudens kunnen participeren in de energieopbrengst (totaal: 6.881 huishoudens). De gebruiksfase is de fase nadat alle werkzaamheden zijn afgerond en de gronden gebruikt worden conform het bestemmingsplan en inrichtingsplan. In de gebruiksfase is de aan- en afvoer van bouwgrondstoffen alleen over water mogelijk en niet over land. De weg naar de bedrijfslocatie is bedoeld voor werknemers en leveranties (bijvoorbeeld van onderdelen of materieel). In de aanvulling op het MER zijn de transportbewegingen nader in beeld gebracht. Er is onderzoek uitgevoerd naar de luchtkwaliteit en stikstof. Deze onderzoeken zijn terug te vinden als bijlage bij het MER (inclusief aanvulling). Uit deze onderzoeken blijkt dat er voldaan wordt aan de wettelijke normen m.b.t. de luchtkwaliteit en dat de ontwikkeling zorgt voor een netto afname aan stikstofuitstoot.

4. De recreatieve inrichting van het gebied gaat uit van natuurlijke en gebiedseigen materialen. Het beheer (waaronder het opruimen van zwerfvuil) wordt in de huidige situatie in hoofdzaak door of namens de initiatiefnemer uitgevoerd. Het beheer op en rond de openbare weg wordt door de gemeente verzorgd. Deze situatie wordt in de situatie na herinrichting voortgezet. In een beheerplan zijn de afspraken nader uitgewerkt. Ook qua persoonlijke veiligheid verandert er niks. In principe is de initiatiefnemer verantwoordelijk voor de veiligheid op zijn eigen terrein. Bezoekers hebben natuurlijk ook een eigen verantwoordelijkheid.
5. De genoemde effecten zijn onderzocht. In het MER zijn deze aspecten in beeld gebracht. Uit de onderzoeken blijkt dat de omgeving weinig overlast zal ervaren van deze ontwikkeling. De kans op bouwkundige schade is zeer gering. Initiatiefnemer heeft toegezegd om van de risicovolle bestemmingen voorafgaande aan de realisatie een bouwkundige opname te maken en de rapportage bij een notaris te deponeren. Op basis daarvan kan schade op transparante wijze door de verzekeraar afgewikkeld worden, indien deze onverwacht toch op zou treden.
6. Aan de herinrichting van een deel van de Willemspolder zijn voorwaarden gesteld. Zo is in het bestemmingsplan het inrichtingsplan opgenomen als voorwaardelijke verplichting. Dat betekent dat de gemeente handhavend kan optreden op het moment dat initiatiefnemer verzuimd om het gebied conform het inrichtingsplan aan te leggen. Daarnaast stelt ook de provincie eisen met betrekking tot de ontgronding.
7. De woordkeuze voor intensief agrarisch gebruik is onhandig gekozen. Op basis van het huidige bestemmingsplan mag het plangebied grotendeels gebruikt worden ten behoeve van agrarische activiteiten. Dit houdt in voor agrarische producten en/of het weiden van dieren. Door de bestemming te wijzigen naar hoofdzakelijk natuur en water, vervalt het reguliere agrarische gebruik en is het alleen nog mogelijk om de gronden te beheren in het kader van de natuurdoelstelling.
De omvorming van het gebied naar natuur en het wegnemen van de stikstofuitstoot als gevolg daarvan heeft een groot positief effect op de flora en fauna in het gebied. Er zijn diverse natuuronderzoeken uitgevoerd om inzicht te krijgen van de gevolgen van de gewenste ontwikkeling voor de natuur. Deze onderzoeken zijn als bijlage bij het MER opgenomen en in het MER zelf is de meerwaarde voor de natuur inzichtelijk gemaakt.
8. Natuurontwikkeling is een belangrijke doelstelling van de herinrichting van Willemspolder fase 1.

F. Reactie 7: Koninklijk BLN-Schutevaer

Deze reactie is gericht tegen het concept milieueffectrapportage

1. Waalcorridor.

De Waalcorridor tussen de zeehavens aan de Noordzee en het Duitse achterland is een zeer belangrijke voor de binnenvaart. De capaciteit van de Waal is van groot belang voor internationaal transport en draagt significant bij aan de economische welvaart in Nederland. De Waal voldoet al geruime tijd niet meer aan de internationaal vastgestelde eisen aan waterdiepte van 2,80 meter bij Overeengekomen Lage Rivierstand. De

bevaarbaarheid neemt af en de grilligheid neemt toe. Daarom wordt gevraagd om geen maatregelen te nemen die de bevaarbaarheid verder verslechteren.

2. **Morfologische effecten**

In het basialternatief van het plan Willemspolder fase 1, is sprake van een maximale jaargemiddelde sedimentatie van 4 tot 6 cm in de vaargeul nabij de projectlocatie. Na hoogwater kan dit zelf oplopen tot 10 cm. Een dergelijke sedimentatie is in het belang van de binnenvaart niet acceptabel, temeer omdat de Waal over een grote lengte nu al bekend staat om zijn beperkte waterdiepte. Weliswaar kan met baggerwerk de vaargeul onderhouden worden. De praktijk leert echter dat het soms maanden duurt voordat een droogte wordt weggebaggerd. De huidige baggercontracten worden op jaarbasis afgesloten en er is geen afspraak over de maximale responsetijd voor het verwijderen van een ondiepte, waardoor hinder som maanden aanhoudt. Gevraagd wordt om het ontwerp zo aan te passen dat de hinder voor de scheepvaart niet optreedt of ander compenserende maatregelen te nemen.

3. **Mitigerende maatregelen**

Het is belangrijk de nautische veiligheid te borgen. Er moet voorkomen worden dat de rivier 'grilliger' wordt. Een vaarweg met zijstromingen waarin zandbanken en erosieputten ontstaan is nautisch zeer onveilig. Het verhoogd de kans op grondingen en schepen worden minder goed bestuurbaar door 'zuiging' en 'squat'. Een gedegen onderhouds- en baggerprogramma, om de nautische veiligheid en de vaardiepte te kunnen blijven garanderen, is dan ook essentieel bij ingrepen op en aan de rivier. De kosten hiervoor (live circle costs) zouden vooraf duidelijk moeten zijn zodat hier geld voor gereserveerd kan worden. De veiligheid komt ook in het geding, omdat schippers bij havenmondingen en bij de uitloop van diverse nevengeulen een grotere afstand van de oevers kiezen om de invloed van dwarsstromingen te beperken. Hierdoor wordt de onderlinge afstand van de schepen of combinaties van schepen kleiner.

4. **Omvang van de havenmond**

De aandacht gaat bij de mensen in de binnenvaart ook uit naar de manoeuvreerruimte in de haven. En dan wordt gekeken naar de omvang van de haven zelf, maar zeker ook naar de bewegingen die schepen of combinaties van schepen moeten maken om veilig de haven in en uit te varen. De maximaal toegelaten schepen op de Waal zijn 135 meter lang en 17 meter breed. Bij een gekoppelde samenstel kan de breedte tot 22,50 meter reiken. Bij zowel het invaren als bij het verlaten van de haven is er sprake van een overgang van stromend naar stilstaand water of andersom. Dat vereist een bijzondere dynamiek, maar ook een omvangrijke manoeuvreerruimte. De mondingen van het Maas-Waalkanaal bij Nijmegen, van de overnachtingshaven van IJzendoorn en van het Amsterdam-Rijnkanaal bij Tiel zijn goede voorbeelden. Het is noodzakelijk bij de bouw c.q. herinrichting van de haven stil te staan bij de diepte, die meer zal moeten zijn dan de minste gepeilde diepte van de Waal, zodat schepen en duwbakken bij het laden en lossen de bodem van de haven niet raken.

Om de milieubelasting van schepen niet onnodig te verzwaren is het van belang dat er voldoende ruimte is voor scheepsmanoeuvres, dat de doorgaande scheepvaart op de Waal geen hinder ondervindt van de bodemoneffenheden en er walstroomvoorzieningen zijn bij overslag- en ligplaatsen.

5. **Samenvattend:**

- Voorkom negatieve effecten van meestromende nevengeulen op de middelbare en lange rivierstanden en verslechtering van de diepgang op de Waal;
- Zorg voor een goed onderhoudsprogramma voor de Waal inclusief de garantie dat eventuele verondiepingen direct verwijderd worden;
- Richt de haven zo in dat deze onder alle weersomstandigheden veilig kan worden ingevaren en ook worden verlaten.

Reactie van het college op de inspraakreactie

De ingediende reactie is gericht op het concept Milieueffectrapportage. Dit document heeft niet ter inzage gelegen en hierop kon ook geen reactie worden ingediend. Voor zover de reactie ook relevant is met betrekking tot het (voorontwerp)bestemmingsplan is een reactie gegeven.

1. Dit aspect wordt door Rijkswaterstaat nader beoordeeld bij het verlenen van een vergunning in het kader van de Waterwet.
2. In aanloop naar het aanvragen van een Watervergunning heeft initiatiefnemer de rivierkundige beoordeling nader afgestemd met Rijkswaterstaat. Daarbij zijn kleine aanpassingen in de aanleghoogte van o.a. de zomerkade en de oeverwal langs de Waal afgesproken. De verwachting is dat deze aanpassingen de morfologische effecten en dwarsstroming voor de scheepvaart verder beperken tot een voor de vaarwegbeheerder aanvaardbaar niveau. De ingreep heeft dan een minimale toename van de beheerinspanning op de vaarweg tot gevolg.
3. Zie reactie onder 2.
4. In het plan is sprake van een bestaande toegangseul in het gebied. Deze is functioneel ten behoeve van het beoogde gebruik. De mondig van de toegangseul wordt in zeer beperkte mate geoptimaliseerd. Hoewel het misschien wenselijk zou zijn om deze mondig verder te vergroten ten gunste van de manoeuvreerruimte voor schepen is dit op basis van de rivierkundige beoordeling door Rijkswaterstaat niet toegestaan. De ontwerpdiepte van de haven is inderdaad groter dan die van de Waal, zodat schepen zonder problemen kunnen worden gelost. Het ontwerp gaat uit van voldoende manoeuvreer- en draairuimte voor schepen. Walstroomvoorziening in de haven wordt voorzien.
5. Zie bovenstaande reacties. Deze aspecten worden in detail geregeld in de door Rijkswaterstaat te verlenen Watervergunning.

4. Vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro

In het kader van het overleg als bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit op de ruimtelijke ordening moet bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg worden gepleegd met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met de diensten van provincie en Rijk, die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in geding zijn.

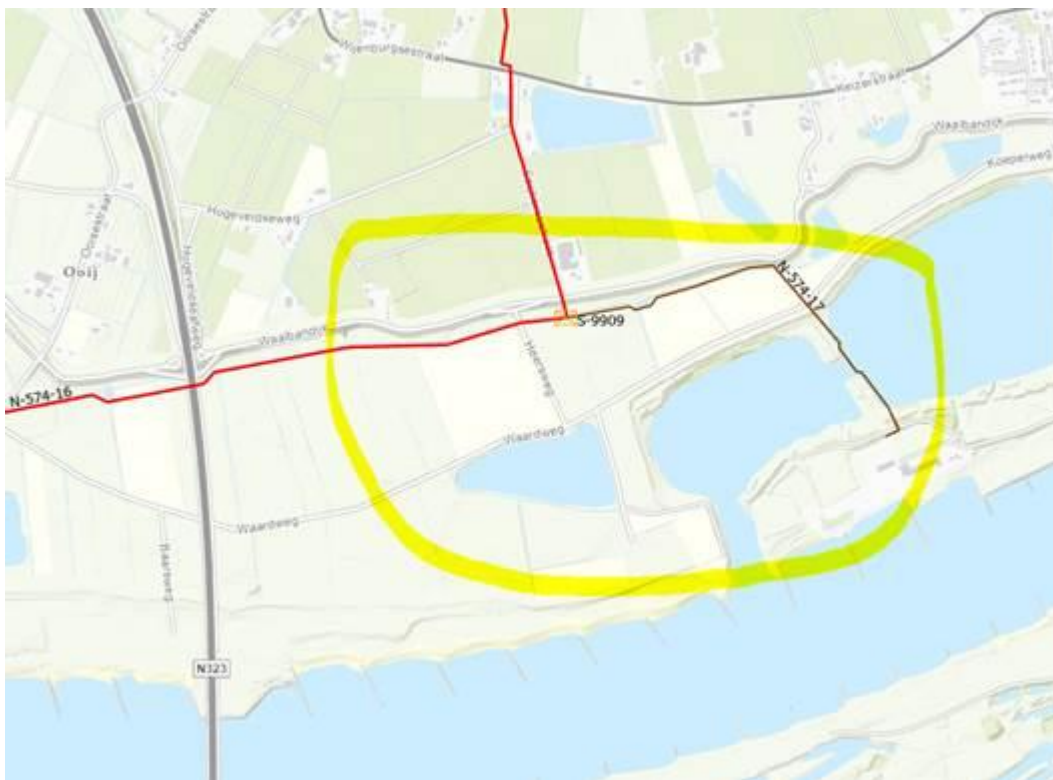
In dit kader is het voorontwerp bestemmingsplan toegezonden aan:

- A. Gasunie
- B. Waterschap Rivierenland
- C. Provincie Gelderland

Van de vooroverlegreacties is hierna een samenvatting opgenomen en een reactie daarop van het college van burgemeester en wethouders.

A. Gasunie

Op de verbeelding van het plan zijn onze gastransportleidingen in het plangebied niet weergegeven. Er ligt hier niet alleen een leiding waarop beperkt beheer (BB) wordt toegepast (bruine leiding), maar ook een leiding plus ondergrondse afsluiter (S-9909) welke gewoon in gebruik is (rode leiding).

Voor wat de BB-leiding betreft, deze staat weliswaar ook al niet meer op de verbeelding van het vigerende bestemmingsplan maar als deze om wat voor reden dan ook verwijderd moet worden, zal dit met onze tracébeheerder afgestemd moeten worden. De gasvoerende leiding plus de afsluiter (rood op het plaatje) zal gewoon op de verbeelding van het bestemmingsplan opgenomen dienen te worden. Er is wel contact geweest over het verwijderen van gasleidingen, maar er is nog geen overeenstemming bereikt.

Reactie van het college op de vooroverlegreactie:

Er is contact tussen de initiatiefnemer en de Gasunie over de gasleidingen die in het plangebied liggen. Het gewenste plan heeft geen invloed op de in gebruik zijnde leiding -plus ondergrondse afsluiter (S-9909, rode tracé). Voor deze gasleiding wordt een aanduiding op de verbeelding opgenomen en een regeling in de regels.

Recentelijk heeft de Gasunie de exacte ligging van het leidingtracé N-574-1 in kaart gebracht. Er is een principe afspraak over deze buiten gebruik zijnde leiding waarop beperkt beheer (BB) wordt toegepast (N-574-1, bruine tracé), waarbij het tracé parallel aan de dijk wordt behouden en geconserveerd en het tracé haaks op de dijk richting de voormalige steenfabriek wordt verwijderd, - De werkzaamheden worden tijdens realisatie van Willemspolder fase 1 uitgevoerd waarbij Gasunie de leiding deels conserveert en deels verwijderd en initiatiefnemer het grondwerk verzorgd.

Ook voor deze gasleiding is een aanduiding opgenomen op de verbeelding en een regeling opgenomen in de regels.

B. Waterschap Rivierenland

Uw toegezonden voorontwerp bestemmingsplan Willemspolder fase 1 IJendoorn geeft aanleiding tot het maken van opmerkingen. Deze reactie is aan te merken als wateradvies in het kader van de watertoetsprocedure. Het toegezonden voorontwerp bestemmingsplan heeft betrekking op de herinrichting van een deel van de Willemspolder gelegen ten (zuid)westen van IJendoorn. De winning van zand, klei en grind dient daarbij als motor voor de ontwikkeling. Het bestemmingsplan voorziet in het ruimtelijk kader van zowel deze ontgronding als de daaropvolgende definitieve inrichting van het gebied. Het plan schetst tevens een kader voor een verdere herinrichting van het uiterwaardegebied tussen het

Amsterdam-Rijnkanaal en Dodewaard. Deze ontwikkeling maakt echter geen onderdeel uit van het onderhavige (voorontwerp) bestemmingsplan. Onze reactie (wateradvies) heeft enkel betrekking op het plangebied Willemspolder fase 1. Het waterschap gaat ervanuit dat dat bij verdere ontwikkelingen een separaat watertoets proces wordt doorlopen waarbij het waterschap tijdig wordt betrokken.

Doorlopen proces

Waterschap Rivierenland is al langere tijd in gesprek met de initiatiefnemer over de ontwikkelingen in de Willemspolder fase 1. Deze ontwikkeling raakt de belangen en taken van het waterschap op een aantal onderdelen: Het plan heeft invloed op de primaire waterkering (Waalbandijk) en daarmee op de waterveiligheid. Onderdeel van het plan is het vergraven en verleggen van een deel van de aanwezige zomerkade (waterkering Echteld). De zomerkade betreft een zogenaamde 'overige waterkering' die in beheer is bij het waterschap. Effectief voorziet het plan in de ontpoldering van een deel van de huidige buitenpolder. Het plan is van invloed op het waterbeheer in zowel de buitenpolder als ook binnendijks (zowel het grondwater als oppervlaktewaterbeheer).

Ook werkt het waterschap aan de versterking van de Waalbandijk over de gehele lengte van de gemeente Neder-Betuwe. De plannen Willemspolder fase 1 raken de plannen van de dijkversterking zowel met betrekking tot het ontwerp als tot de uitvoering.

Zowel voor de aanpassing van het bestemmingsplan als voor een besluit op basis van de ontgrondingswet is een MER nodig. Het (concept) MER is ter informatie bijgevoegd maar benoemd is dat tegen het concept MER (in deze fase) geen reacties kunnen worden ingediend. Omdat voor de waterhuishoudkundige effecten in de toelichting bij het voorontwerp bestemmingsplan wordt verwezen naar het MER hebben onze opmerkingen in dit wateradvies indirect ook betrekking op de effectbeschrijving zoals opgenomen in het MER. Wij merken op dat voor het MER eveneens een wateradvies benodigd is. Daarnaast is voor de ontwikkeling van het plan ook een watervergunning noodzakelijk.

Bij het beoordelen van het plan maken wij onderscheid tussen de ontgrondingsfase en de eindfase na inrichting van het gebied.

Inhoudelijke opmerkingen

Zoals hierboven is benoemd zijn de plannen in de Willemspolder van invloed op het waterbeheer en de waterveiligheid in zowel de buitenpolder als het binnendijks gelegen gebied.

Met betrekking tot de waterhuishoudkundige effecten wordt in de toelichting bij het voorontwerp bestemmingsplan verwezen naar de beschrijving die is opgenomen in het MER. In de toelichting wordt benoemd dat de effecten van het plan op het vlak van rivierkunde, grondwater en waterkering aanvaardbaar worden geacht.

Inhoudelijk hebben wij nog opmerkingen op en vragen bij de effectberekeningen die zijn opgenomen in het MER en daarmee dus ook onderdeel zijn van het bestemmingsplan. Over deze aspecten vindt nog nadere afstemming plaats met de initiatiefnemer. Zolang er nog geen duidelijkheid bestaat over deze aspecten kunnen wij de beoordeling dat de waterhuishoudkundige effecten van het plan aanvaardbaar worden geacht niet onderschrijven.

Het betreft de volgende aspecten:

1. Het effect van de ontgraving op de primaire waterkering.
De voorgenomen ontwikkeling omvat een (diepe) ontgraving in de beschermingszone van de primaire waterkering. Deze ontgraving is alleen mogelijk als door hydrologisch en geotechnisch onderzoek is aangetoond dat er geen negatief effect is op de algehele standzekerheid van de waterkering en hiermee de ontwikkeling dat een toekomstige dijkversterking niet negatief wordt beïnvloed.
De basis voor de effectbeoordeling vormt de rapportage 'Herinrichting Willemspolder fase 1, Fugro d.d. 19 oktober 2020', opgenomen als bijlage 6 in het MER. Wij delen de conclusies uit deze rapportage niet. Onze opmerkingen en bedenkingen op de

effectbeoordeling hebben wij eerder kenbaar gemaakt aan de initiatiefnemer (memo d.d. 2 december 2020 'Reactie concept stukken MER Willemspolder fase 1 d.d. 15 oktober 2020). Deze memo is als onderbouwing opgenomen als bijlage 1 bij deze reactie.

In navolging op de door ons gemaakte opmerkingen heeft diverse malen overleg plaatsgevonden. Door Fugro is recent een aanvullende technische notitie opgesteld waarin het aspect 'piping' voor de tijdelijke situatie nader is beschouwd. Deze notitie (d.d. 09 maart 2021) moet nog inhoudelijk worden beoordeeld. Wij gaan ervan uit dat de uitkomsten daarvan worden verwerkt in het MER. Deze uitkomsten en de beoordeling daarvan zijn mede bepalend voor onze beoordeling van de plannen.

Ook in de eindfase heeft de ontwikkeling invloed op de waterkering. Deels worden de ontgravingen weer verondiept met relatief slecht doorlatend materiaal wat positief is voor de waterkering. Echter is onze constatering dat de geul zoals die is voorzien voor de eindsituatie ook van invloed op de dijkstabiliteit en daarmee op de opgave voor de aanstaande dijkversterking.

Het waterschap is in afstemming met de initiatiefnemer over het treffen van compenserende of mitigerende maatregelen. Het komen tot overeenstemming over de invulling van deze maatregelen vormt ook een onderdeel van de afwegingen in het kader van de af te geven watervergunning. Op dit moment is hierover nog geen duidelijkheid.

2. Invloed op het binnendijks (grond)watersysteem

Het waterschap heeft als uitgangspunt voor buitendijkse ontwikkelingen dat er geen noemenswaardige wijziging/verslechtering mag plaatsvinden van de binnendijkse hydrologische situatie. In essentie geldt dat de ontwikkeling hydrologisch neutraal moet plaatsvinden. Dit is vertaald in het uitgangspunt dat de kwelbelasting niet meer mag toenemen dan 2% en de grondwaterstand niet meer mag veranderen dan 5 cm.

De basis voor de effectbeoordeling vormt de rapportage 'Beschouwing geohydrologische invloed Ontwikkeling Willemspolder - fase 1, Fugro d.d. 29 januari 2021', bijlage 5 van het MER. In deze rapportage zijn de effecten getoetst aan het hierboven genoemde uitgangspunt. Uit de geohydrologische beschouwing volgt dat de ontwikkeling in de ontgrondingsfase bij een (extreem) hoogwater een beperkte invloed heeft op het binnendijks watersysteem. Gezien ook het karakter van de berekeningen (een worst case situatie waarbij alle ontgrondingsputten gelijktijdig open zijn) beschouwen wij de berekende effecten voor een (extreem) hoogwatersituatie in lijn met onze uitgangspunten en daarmee als aanvaardbaar. Met betrekking tot de eindsituatie is in de geohydrologische beschouwing geconcludeerd dat de situatie bij extreem hoogwater verbetert (een afname van de kwel). Voor een extreem laagwatersituatie worden grotere effecten berekend. Deze berekende effecten voldoen niet aan de eerdergenoemde uitgangspunten. Om de effecten voor het binnendijkse watersysteem in periode van (extreem) laagwater te beperken zijn aanvullende compenserende of mitigerende maatregelen noodzakelijk. Het voorzien in compenserende of mitigerende maatregelen is een vereiste voor het verlenen van een watervergunning. Over de invulling van deze maatregel(en) moet nog nadere afstemming plaatsvinden.

Conclusie

Het waterschap is al langere tijd in gesprek met de initiatiefnemer over de invulling van de plannen voor de Willemspolder fase I. Zoals in het voorgaande naar voren is gebracht zijn er met betrekking tot de waterhuishouding echter nog een aantal zaken die nader uitgewerkt moeten worden. Vooralsnog kunnen wij derhalve niet instemmen met het plan. Wij adviseren negatief over het plan tenzij onze bezwaren en vragen in de nog lopende afstemming tussen de initiatiefnemer en het waterschap op een goede wijze worden ingevuld en verwerkt in het plan. Wij verzoeken u aan te geven op welke wijze onze opmerkingen worden verwerkt in het plan. Daarnaast verzoeken wij u het waterschap te betrekken bij de verdere procedure van het plan en de planning hiervan aan te geven.

Reactie van het college op de vooroverlegreactie

1. De technische notitie waarin het aspect 'piping' voor de tijdelijke situatie nader is beschouwd is inmiddels aangepast naar aanleiding van opmerkingen van het waterschap en door het waterschap akkoord bevonden. Ook de beschouwing van de permanente situatie, waarbij een pipingscherm wordt aangelegd door de ontgroning nabij de waterkering aan te vullen met relatief slecht doorlatend materiaal, is in overleg met het waterschap nader uitgewerkt. Op basis van een technische toets van dit pipingscherm door het Waterschap is overeenstemming over de maakbaarheid en effectiviteit in het kader van de dijkversterkingsopgave. Een aantal uitvoeringstechnische aspecten (zoals de afdichting onder de KRW geul) wordt nader uitgewerkt in een uitvoeringsnotitie die in het kader van de procedure voor de verlening van de watervergunning door het waterschap wordt beoordeeld. Het is niet noodzakelijk om hiervoor nadere bepalingen in het ontwerpbestemmingsplan op te nemen.
2. De mitigerende maatregel voor een extreem laagwatersituatie in de tijdelijke situatie wordt in het kader van de procedure voor de verlening van de watervergunning in overleg met het Waterschap nader uitgewerkt door initiatiefnemer. Het is niet noodzakelijk om hiervoor nadere bepalingen in het (ontwerp)bestemmingsplan op te nemen.

C. Provincie Gelderland

De provincie is enthousiast over de versterking van de natuurwaarden in de Willemspolder die met het plan geleverd wordt. De initiatiefnemer zet in op biodiversiteit, klimaatadaptatie en duurzaamheid. Dit uit zich in de nieuwe landschapsinrichting waarbij landbouwgrond wordt omgezet naar dynamische (rivier)natuur. Het aspect duurzaamheid uit zich in de realisatie van 'Clean energy Hub' waar mogelijkheden voor duurzame scheepvaart, zoals de inzet van waterstof als brandstof en het elektrisch laden van binnenvaartschepen, worden onderzocht. Daarnaast wordt ingezet op zonne-energie op bedrijfsgebouwen en op water. De Willemspolder biedt straks ook ruimte voor recreatie en buitensport/bewegen in de vorm van onder andere een 'Beweeg & Beleefroute'. Dit draagt bij aan het bevorderen van een gezonde leefstijl voor omwonenden en recreanten. Hierbij enkele opmerkingen die samenhangen met provinciale belangen. Gelders Natuurbeleid. In het provinciaal ruimtelijk beleid wordt onderscheid gemaakt in het Gelders Natuurnetwerk(GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Van deze gebieden

Geconsolideerde Omgevingsverordening Gelderland (december 2018)

zijn wezenlijke kenmerken of waarden vastgesteld, de kernkwaliteiten. Het GNN bestaat voor het overgrote deel uit bestaande natuur. In het GNN zijn geen nieuwe functies mogelijk, anders dan natuur. In de GO zijn nieuwe functies toegestaan, als aangetoond is dat de kernkwaliteiten niet significant worden aangetast en de ontwikkeling gepaard gaat met een significante

versterking van de kernkwaliteiten. In de toelichting van het bestemmingplan is een andere begrenzing van het GO en GN gehanteerd. Daarbij is gekeken naar het natuurbeheerplan, waarbij uit is gegaan van het beste scenario voor de natuur. Hoewel dit een positief uitgangspunt is, maakt de aangehouden begrenzing de toepassing van het Gelderse natuurbeleid onnodig ingewikkeld. Daarom wordt uitgegaan van de GO/GNN begrenzing zoals is opgenomen in de Provinciale Omgevingsverordening. Het gebied waar de herontwikkeling plaats zal vinden betreft voor het grootste gedeelte GO gronden met een agrarische bestemming. De groene oeverrand rondom de twee bestaande zandwinplassen behoren tot het GNN en hebben in het vigerende bestemmingsplan ook een agrarische bestemming.

1. Ontwikkelingen in de Groene Ontwikkelingszone

Met de beoogde herontwikkeling worden de agrarische GO gronden ingericht als natuurgronden en ook als zodanig bestemd. Dit zorgt voor een aanzienlijke bijdrage aan de ontwikkeling van riviergebonden natuur en levert per saldo een waardevolle versterking van de kernkwaliteiten op. De GO gronden ten westen van de bedrijfsbestemming worden ingericht ten behoeve van het bouwgrondstoffencentrum inclusief haven. Uit de NNN-toets blijkt dat de kernkwaliteiten van de GO met de uitbreiding van de bedrijfsbestemming niet worden aangetast maar door dit te compenseren juist worden versterkt. In de oostelijke plas is een drijvend zonnepark voorzien. In de toelichting van het bestemmingsplan staat dit vermeld als een ontwikkeling in het GNN. Deze plas is echter onderdeel van de GO. Wij adviseren dan ook om het drijvend zonnepark te benaderen als een ontwikkeling binnen de GO. Aangezien ons GNN beleid strikter is dan ons GO beleid, maakt dit voor het effect op de natuurwaarden geen verschil. Dit effect is immers al onderzocht in de NNN- toets.

2. Ganzenrustgebied als onderdeel van de GO

Een significant negatief effect treedt wel op in het ganzenrustgebied ten westen van het plangebied. Het foerageergebied voor de ganzen neemt met circa 22 hectare af. Dit verlies wordt echter binnen het plangebied gecompenseerd doordat ruim 25 hectare gras-kruidentvegetatie wordt ontwikkeld binnen de GO. Daarnaast neemt het wateroppervlakte in het plangebied toe waardoor het potentiële aanbod aan slaapplaatsen voor overwinterende ganzen toeneemt. Het areaal aan ganzenrustgebied en slaapplaatsfunctie neemt hierdoor toe en de samenhang blijft gewaarborgd. De kwaliteit van het ganzenrustgebied neemt wel deels af doordat gras-kruidentvegetatie van een lager calorische waarde is dan productiegroenland. Uit de Passende Beoordeling blijkt dat er voldoende foerageergebied overblijft om significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de kolgans, brandgans en grauwe gans uit te sluiten.

3. Ontwikkelingen in het Gelders Natuurnetwerk

Het noordwestelijke gedeelte en het noordoostelijke hoekje van de bedrijfsbestemming heeft overlap met het GNN. Dit wordt gecompenseerd door de inrichting van natuur op de agrarische gronden ten noorden van de oostelijke plas. Met de herontwikkeling van de agrarische gronden naar (rivier)natuurgronden zal de samenhang en de kernkwaliteiten van het GNN worden versterkt. Daarbij is er ook een toename van het oppervlakte aan GNN in de Willemspolder. Dit alles is planologisch geborgd in het natuurversterkingsplan. Het gebied met de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf – recreatieve bedrijvigheid' valt binnen het GNN. Dit geldt ook voor een deel van het gebied met de aanduiding 'specifieke vorm van natuur – landschapskunstelement' waar onder andere een uitkijktoren is voorzien. Door deze specifieke aanduiding is het mogelijk om gebouwen en landschapskunstelementen binnen het GNN op te richten. Ondanks dat dit denkbaar is binnen GNN, adviseren wij om deze voorzieningen buiten het GNN te realiseren, omdat er in aangrenzend GO ook volop ruimte is.

4. Extensieve recreatie

De paragraaf over het provinciaal beleid gaat ook in op recreatie. In deze alinea staat het volgende: "Extensief dagrecreatief medegebruik, zoals dat in dit bestemmingsplan is toegestaan binnen de bestemming 'Natuur', valt niet aan te merken als 'kleinschalige recreatie' zoals dat gedefinieerd is in de Omgevingsverordening. Dit betekent dat artikel 2.49 (uit de Omgevingsverordening) niet van toepassing is op het plangebied en er niet aan de voorwaarden getoetst hoeft te worden". Het is ons niet duidelijk wat hiermee wordt bedoeld.

Op basis van bovenstaande afwegingen is het advies van de provincie:

- om het drijvend zonnepark te benaderen als een ontwikkeling binnen de GO;
- de voorzieningen voor recreatieve bedrijvigheid, landschapskunstelementen en de uitkijktoren buiten de begrenzing van het GNN te realiseren, en;
- de alinea over extensief dagrecreatief medegebruik uit paragraaf 3.2.3 te verduidelijken.

Reactie van het college op de overlegreactie:

Goed om te horen dat de provincie positief tegen over de boogde ontwikkeling in de Willemspolder staat.

1. Het advies van de provincie wordt overgenomen. De plas, waar o.a. het zonnepark is voorzien, blijft onderdeel van het GO. Het natuurcompensatie-plan (bijlage 3 bij de regels) is aangepast op de meest actuele begrenzing van GNN en GO op basis van de Geconsolideerde Omgevingsverordening Gelderland (maart 2021).
2. Wij ondersteunen deze reactie.
3. Daar waar in de huidige situatie geen sprake is van GNN wordt het advies van de provincie overgenomen om de status van GO te behouden. De meerderheid van de inrichtingselementen voor recreatief medegebruik vallen daardoor in GO. De specifieke vorm van recreatieve bedrijvigheid binnen het GNN is bewust gekozen en het is niet wenselijk om deze te verplaatsen naar een andere plek in het plangebied. Het betreft kleinschalig recreatief medegebruik (HUMUS / stichting Bewell), dat een voortzetting vormt van het bestaande gebruik. Ook de locatie van de landschapskunstelementen is een weloverwogen keuze geweest. Verplaatsing van deze elementen doet afbreuk aan het inrichtingsplan. Deze landschapskunstelementen worden overigens buiten het GNN gerealiseerd. In het kader van de ecologische onderzoeken bij het MER zijn de effecten van de herinrichting op de kernkwaliteiten van het GNN in beeld gebracht. Daarbij zijn ook de effecten van het kleinschalige extensieve medegebruik beschouwd. Hiervan gaat geen significant negatief effect uit. Er is daarom geen aanleiding om kleinschalige elementen (voor de beweeg- en beleefroute) te verplaatsen naar een locatie buiten het GNN.
4. Bedoeld wordt dat er geen sprake is van een vorm van recreatie zoals natuurkamperen. Het gaat hier om kleinschalig recreatief medegebruik die naar haar aard en omvang vergelijkbaar is met een schoolklas die een wandeling door de natuur maakt. In paragraaf 10.1.2 'Gebruik' natuuronderzoek (bijlage 8 bij het MER) is gemotiveerd wat wordt verstaan onder extensieve recreatie en dat dit geen gevolgen heeft voor de kernkwaliteiten van het GNN omdat in het inrichtingsplan conflicten tussen natuur- en recreatiedoelstellingen vermeden worden. Er is sprake van extensieve recreatie in de vorm van natuurbeleving. Door gerichte zonerings- en routestructuur wordt verstoring van gebieden met vogelconcentraties (van o.a. Wulpen en overwinterende ganzen) voorkomen.

5. Conclusie

De ingediende inspraakreactie en vooroverlegreacties geven aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen.

- De bedrijfsbestemming wordt uit het bestemmingsplan gehaald. Voor de bedrijfsactiviteiten wordt een tijdelijke vergunning aangevraagd. De toelichting, regels en verbeelding worden hierop aangepast.
- Toelichting, regels en verbeelding worden op een aantal punten aangepast ter verduidelijking.
- Toelichting, regels en verbeelding worden op een aantal punten aangepast vanwege omissies.

De algemene conclusie is dat het bestemmingsplan, met inachtneming van de aanpassingen, een ontwikkeling mogelijk maakt die getuigt van een goede ruimtelijke ordening. De gewenste ontwikkeling blijkt beleidsmatig en ruimtelijke planologisch inpasbaar.

6. Vervolgprocedure

Het ontwerp bestemmingsplan zal op basis van art. 3.8 Wro als ontwerp ter inzage worden gelegd voor een periode van 6 weken. Na de inzage periode kan de gemeenteraad een besluit nemen over de vaststelling.